

Izhaja vsak dan s jutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. — Posamezna številka Din 1.—, na 16 straneh Din 2.—, mesečna naročnina Din 20.—, za tujino Din 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rekopisov ne vračamo. — Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, telefon 29-60.
Podružnica v Celju, Samostanska ulica št. 4

Št. 74

Ljubljana, četrtek, dne 28. avgusta 1930

Leto I.

Nove podrobnosti o pripravah za tržaški proces

Spremembe v sestavi sodnega dvora - Med pričami trindvajset policijskih komisarjev, karabinerjev in miličnikov - Samo uradni branitelji obtožencev

Trst, 27. avgusta. Tržaški, pa tudi drugi listi prinašajo — zmerom na prvem mestu svojih dnevnih vesti — nove podrobnosti o bližnjem političnem procesu pred posebnim sodiščem za zaščito države. Danes objavljajo novo listo članov posebnega sodišča, pa tudi imena prizadetih strank in priče.

Kot izgleda, se bo osobje posebnega sodišča pri tem procesu precej spremenilo, nekoliko bo tudi povečano. Člani sodniškega zbora so: general Cristini podpredsednik, odvetnik Dessy kot državni pravnik, fašistovski konzul Cao, Ventura, Rambaldi, Pirola in Olivetti kot sodniki, fašistovska konzula Lemaitre in Conticelli kot nadomestna sodnika, vojaški odvetnik Presti kot referent ter protokolista Ferrazzoli. Sodniški kolegij je danes prispel v Trst.

Prizadetih strank je trinajst. Večinoma zastopajo pogorele šole in otroške vrvice v Lokvi (5.—6. januarja 1930), v Telminu (16.—17. maja 1928), na Proseku (29. avgusta 1928), v zgornji občini (2. marca 1930), na Katinari (24. do 25. marca 1930), nadalje uredništvo »Popola di Trieste«, na katero je bil izvršen atentat 10. februarja t. l., in svetilnik »Zmage« (6. januarja 1930). Končno je beležen kot prizadeta

stranka tudi stražnik Ivan Kuret iz Doline, ki je 7. oktobra 1929. komaj ušel smrti.

Prič je 36. Od teh je 23 policijskih komisarjev, karabinerskih podčastnikov in častnikov milice. Med njimi so znani karabinerski brigadir Bisazza iz Trsta, karabinerski maršal Palumbo iz Gorice, karabinerski brigadir Fabrazzo s Proseka in častnik milice Grazioli iz Čezane. Med drugimi pričami so Komelj Ivan in njegova žena iz Gorice, šofer Koren iz Trsta in šivilja Lončar Marija iz Trsta.

Glede braniteljev je bilo na novo določeno, da morajo braniti obtožence izključno uradno. Kot poroča »Piccolo«, se bo glede zagovornikov še marsikaj spremenilo. Za tolmača je bila postavljena uradnica pri pravosodnem ministertvu v Rimu Antonija Ujčić.

Izmed obtožencev je prispel iz Rima v Trst v ponedeljek zvečer kot zadnji Lojze Valenčič pod izrednim nadzorstvom. Bil je nemudoma odveden v sodniške zapore v ulici Coroneo, kjer so sedaj vsi obtoženci, vsak v svoji celici.

Takoj za poročilom o pripravah za bližnji proces prinaša »Popolo« vest, da je tržaški pokrajinski politični tajnik dr. Perusino sprejel poveljnika kraške milice Gra-

ziolija in se z njim posvetoval o položaju in o delovanju fašistovskih miličnikov na Krašu. Tajnik Perusino je Grazioliju naročil, naj nemudoma odide na inspekcijo v Dolino pri Trstu, odkoder je, kakor znano, polovica aretiranih obtožencev.

Komentar zagrebskega »Obzora«

Zagreb, 27. avgusta. k. Tukajšnji »Obzor« piše z ozirom na tržaški proces: Ze okolnost, da se je posebno sodišče odločilo, da izvede ta monstruozni proces, ki ga je fašistovski tisk obesil na veliki zvon, v Trstu in da je razdelil obtožence v dve skupini, od katerih bo le eno sodil v Trstu, najbolje dokazuje, da fašistovske oblasti niso mogle spraviti terorističnih dejanj, ki naj bi jih bila zaključila prva skupina, v zvezi s propagandno akcijo, katere je obtožena druga skupina. Fašistovski tisk pojasnjuje, zakaj je posebno sodišče razdelilo obtožence v dve skupini, ko jih je vendar le obsegala ena sama obtožnica, ki jih spravlja v neposredno medsebojno zvezo. Drugo skupino, kakih 60 obtožencev, bo po-

sebno sodišče sodilo v Rimu, kjer navadno zaseda.

Nekoliko jasnosti daje v tem vprašanju pisanje fašistovskega tiska, ki izpričuje, da se je z obtožnico, ki obsega, kakor znano 87 obtožencev, hotel doseči čim večji efekt in sedem težjih in lažjih terorističnih dejanj spraviti v neposredno zvezo z ostalimi 92 protitalijanskimi prestopki. Obtožnica je imela namen, da zaobseže vse, kar se je protitalijanskega zgodilo po raznih krajih Julijske pokrajine v poslednjih letih. Znano je, da živi v tej deželi tudi italijansko prebivalstvo, ki je protifašistovskega mišljenja. Vsekakor pa je čudno, da spravlja obtožnica obtožence v zvezo tudi z atentatom, ki se je dogodil meseca junija proti zakoncema Marangoni, ob času torej, ko so bili obtoženci že vsi v zaporih.

Proti 9 obtožencem je posebno sodišče opustilo sodno postopanje, tako tudi proti cerkovniku Gropajcu iz Doline, ki je, kakor znano, v ječi umrl. Ko so ga 15. junija t. l. peljali po hodnikih zaporov posebnega sodišča, v katerem je bilo ob tistem času v zvezi z dogodki v Julijski Krajini zaprtih okrog 200 Jugoslovanov, se je stražnikom iztrgal in skočil skozi okno iz tretjega nadstropja ter se smrtno ponesrečil.

Maršal Pilsudski o programu svoje vlade

Potreba spremembe ustave — »Poslanci niso od Boga dani ljudje za upravljanje države« — »Bili so nenasitni in so hoteli uporabljati državni denar za svoje strankarske cilje«

Varšava, 27. avgusta. AA. V intervjuju uredniku »Gazete Polske« o svojem bodočem programu je maršal Pilsudski dejal, da mora predsednik vlade izbirati med težkočami in potrebami, ki so najvažnejše in s katerimi se mora pečati. Pri tem je Pilsudski omenil potrebo spremembe osnovnih načel poljske ustave. Mnogokrat je dejal maršal Pilsudski, ljudje ne upoštevajo in ne razumejo, koliko naporov morajo prestati oni, ki želijo na čelu vlade biti v soglasju z ustavo, posebno pa še, če je ustava napravljena brez potrebne notranje zveze in če je proizvod povojnega kaosa. Maršal Pilsudski navaja mnogo karakterističnih primerov, s katerimi dokazuje nepravilnost sedanje ustave, kar povzroča kaos v pravem življenju in ustvarja možnost porušitve pravnega reda. Maršal nato kategorično odklanja trditve, da bi bili poslanci tolmači in eksperti glede ustavnih določil. Kaže na mnoge nelogičnosti, ki se nahajajo v tekstu ustave, ter konstatira, da se edina rešitev tega vprašanja nahaja v odgovarjanju redakciji ustave, to je v njeni spremembi. Maršal žigosa držanje nekaterih poslancev napram novi

vladi ter izjavlja, da je nemogoče dopustiti poslancem, da bi bili oni edini tolmači ustave in kot od Boga dani ljudje za upravljanje države. Nato pravi Pilsudski, da je edino, kar je jasno v ustavi, to, da poslanci nimajo pravice vladati, medtem ko hočejo poslanci edino vladati. Nato citira Pilsudski oni del ustave, ki omogoča poslancem, da ne priznajo nobenih obvez do države in da je treba ravno radi tega napraviti konec tej nepravilnosti. Pilsudski naglašja, da sta narod in poslanci dve različni stvari, ki sta popolnoma odrejani in ki se jih ne sme mešati z drugo. Poslanci da so bili nenasitni in da so želeli uporabljati državni denar na ta način, da bi ga uporabili v svoje strankarske cilje, niso pa hoteli nositi za to odgovornosti niti pred zakonom časti in običajem. Na koncu izjave izraža Pilsudski zadovoljstvo, da so člani večjega dela parlamentarnih klubov, ki želijo sodelovati v vladi, opustili idejo parlamentarne imunitete, ker so izrazili željo, da bi veljali zanje iste pravice in dolžnosti in isti predpisi, ki veljajo za ostale državljane, kar edino omogoča zdravo politično življenje na Poljskem.

Odlikovanje predsednika romunske vlade

Povodom uspešnega sklepa sinajskih pogajanj je Nj. Vel. kralj odlikoval g. Maniujza z redom Belega orla I. reda

Beograd, 27. avgusta. AA. Povodom uspešnega sklepa pogajanj na konferenci v Sinaji o gospodarskem sodelovanju med Romunijo in Jugoslavijo, ki se je vršila 31. julija in 1. avgusta t. l., je Nj. Vel. kralj odlikoval Julija Maniujza, predsednika romunske vlade z redom Belega orla I. reda. Ob tej priliki je predsednik ministrskega sveta general Peter Zivković čestital predsedniku romunske vlade Maniujzu k temu visokemu odlikovanju s tole brzojavko: »Nj. Eksc. Juliju Maniu, predsedniku ministrskega sveta v znak priznanja za usluge, napravljene skupni stvari naših dveh zaveznih držav, Vas je Nj. Vel. kralj blagoizvolil odlikovati z lentom Belega orla. Hitim, da Vam izrazim svoje najiskrenejše čestitke, proseč Vašo Ekscelenco, da sprejme izraze mojega spoštovanja. General Peter Zivković, predsednik ministrskega sveta.«

Predsednik romunske vlade Julij Maniu je odgovoril generalu Petru Zivkoviću s tole brzojavko: »Nj. Eksc. generalu Petru

Zivkoviću predsedniku ministrskega sveta, Beograd. Globoko ganjen nad visokim odlikovanjem, ki mi ga je Nj. Vel. kralj blagoizvolil podeliti, prosim Vašo Ekscelenco, da obvesti Nj. Vel. kralja o mojem globokem spoštovanju in hvaležnosti ter da izrazi moje popolno vdanost skupnim vezem, katere spajajo Jugoslavijo in Romunijo, ki imata skupne cilje, po katerih težita naša naroda za pravico in mirom. Prosim Vašo Eksc., da sprejme izraze mojega spoštovanja. Julij Maniu.«

Konferenca izvoznikov žita

Beograd, 27. avgusta. I. V. Valjevu se bo 31. t. m. vršila velika konferenca jugoslovanskih izvoznikov žita in moke. Na konferenci bodo sodelovali tudi zastopniki ministrstva za trgovino in industrijo in poljedelskega prometnega ministrstva. Namen konference je poleg drugega tudi ta, da uredi vprašanje čim tesnejšega sodelovanja izvoznikov in čim boljšega plasiranja našega žita in moke v inozemstvu s pomočjo naših izvoznikov ustanov.

Spor med legitimisti in grofom Bethlenom

Odprto pismo grofa Zichyja radi nedavnega policijskega alarma

Budimpešta, 27. avgusta. d. Zadnje alarmantne vesti o povratku Otona Habsburžana na Madjarsko so imele za posledico težji konflikt med madjarskimi legitimisti in ministrskim predsednikom grofom Bethlenom. Odredbe budimpeštanske policije so dale drugače vlado podpirajoči krščansko-socialni stranki povod, da je naslovil predsednik stranke grof J. Zichy na ministrskega predsednika grofa Bethlena odprto pismo, v katerem vprašuje prvi, v kakšni vzročni zvezi stoje zadnje policijske odredbe z dne 19. in 20. avgusta, v čigavem imenu in na čigavo odgovornost so bi le te odredbe izvedene, odredbe, ki se brezdvomno nanašajo na dozdevni povratek kralja Otona in kraljice Zite. Grof Zichy v odprtem pismu povdarja, da bi morali policijski organi kralja Otona in kraljice Zito

po teh uredbah kratkoma prijeti in proti njima postopati kakor proti vagabundom. Grof Zichy nadalje vprašuje ministrskega predsednika, ali so bile te policijske odredbe ukrenjene z vednostjo vlade in, ako je to res, kaj namerava vlada ukreniti proti osebam, ki so te ukrepe odredile. Pismo je v madjarski javnosti povzročilo splošno pozornost.

Budimpešta, 27. avgusta. AA. Korbilo poroča: V Fonjadu na Blatnem jezeru je bila davi konferenca med grofom Bethlenom in Vaso, namestnikom predsednika vlade. Na konferenci je bilo govora o stališču, ki naj ga vlada zavzame z ozirom na odprto pismo grofa Zichyja, ki je bilo objavljeno v peštanskih listih. Vasa pride zvečer v Budimpešto, da bo poročal ministrskemu svetu o sklepih te konference.

Nemška državna stranka proti radikalizmu

Hoepke-Aschoff odklanja diktaturo tako po ruskem kakor po italijanskem vzorcu

Berlin, 27. avgusta. n. Pruski finančni minister Hoepke-Aschoff je imel volilni govor, v katerem je dejal: Mi (t. j. nova drž. stranka) pobijamo v prvi vrsti radikalizem, t. j. na levici komunizem, na desnici pa Hitlerja in Hugenberga. Borimo se proti radikalizmu zato, ker bi njegova zmaga pomenila ali diktaturo po sovjetskem vzorcu ali pa fašistično diktaturo po italijan-

skem vzorcu. Mislimo, da je nemški narod dovolj močan in zrel, da sam sebi vlada. Potrebujemo močno vlado in veliko močno in odgovorno stranko.

Gvornik je posebno naglasil, da proti socialni demokraciji ne napoveduje boja za ves čas, čeprav mora ta čas proti njej voditi borbo.

Obisk ministra Frangeša v Pragi

Važne konference s čl. poljedelskim ministrom Bradačem

Praga, 27. avgusta. d. V Pragi se je večeraj mudil minister dr. Frangeš, ki je imel daljša posvetovanja s češkoslovaškim poljedelskim ministrom Bradačem o vseh aktualnih agrarnih problemih, ki zadevajo obe prijateljski državi in ki so predmet varšavske konference. Minister dr. Frangeš je pri tem poudarjal, da konferenci v Bukarešti in Sinaji nista obravnavali nobenih

vprašanj, glede katerih ne bi češkoslovaška soglašala. Posebno je tudi poudarjal, varšavska konferenca ne bo povzročila nobenih bistvenih sprememb v prisrčnih odnosih med Jugoslavijo in Češkoslovaško. Oba ministra sta dalje obravnavala specialna vprašanja, ki pridejo na dnevni red varšavske konference.

Letalec von Groenau prispel v Ameriko

Lalifax, 27. avgusta. AA. Iz Grenlandskega je prispel v Queensport nemški letalec Von Groenau, ki je preletel Atlantski ocean iz Berlina preko Irske, Islanda, Grenlandskega in Kanade.

Ta polet je dokaz za to, da je mogoče uvesti redno zračno plovo med Evropo in Ameriko preko Grenlandškega.

Berlin, 27. avgusta. AA. Po poročilu iz Newyorka je tukaj priletel nemški letalec Von Groenau s tremi tovariši na vodnem letalu »Dornier« Nemški letalci so pristali v pristanišču v bližini spomenika svobode. Polet iz Halifaxa je trajal 8 ur. Sprejemu je prisostvovalo nad 100.000 gledalcev.

Nepoznani narodni delavci

Nad vse globok in lep smisel je v tem, da so vsi narodi postavili po veliki vojni spomenik Neznane vojaku. Najtežji del vojne je padel na rame neznanega vojaka in zvesto je izvršil neznan vojak to svojo nalogo. Padal in ginil je, boril se in prenašal napore ter pomanjkanje in tudi takrat, ko je žrtvoval svoje najvišje, ni nikdar zahteval slave in ne nagrade. Do zadnjega je vztrajal tudi na najbolj nevarnem mestu in ko ga je zadela neizogibna smrt, je bil že drug neznan vojak pripravljen, da stopi na njegovo mesto in da sprejme njegovo usodo. V resnici, če kdo, potem je neznan vojak zaslužil spomenik in samo prav in lepo je, da se ves narod poklanja pred spomenikom Neznane vojaka njegovemu spominu.

A tudi v mirnem času imamo slične nepoznane junake, ki enako zvesto vrše svojo narodno dolžnost in ki enako ne zahtevajo za svoje požrtvovalno delo ne nagrade in ne priznanja. So to vsi oni brezštevilni narodni delavci, ki so duša vsega dela v naših narodnih društvih, ki so pravi ustvaritelji vsega narodnega napredka. Vselej, kadar kliče narodna dolžnost, so prvi na svojem mestu in ko je delo dovršeno, so oni tisti, ki se zadnji vračajo z dela.

Mnogi od njih so slabo situirani, mnogi od njih komaj životarijo od svoje skromne plače, a vendar ne godrnjajo in ne zabavljajo, temveč zvesto vrše še naprej svoje narodno delo. In čeprav so dostikrat doživeli težka razočaranja, vendar niso odnehali, temveč ostali na svojih mestih in še naprej vršili svojo nacionalno dolžnost.

Ti nepoznani narodni delavci so vzgled pravih patriotov in vse najtežje narodno delo visi na njih ramah. Oni so kvas narodne sile, oni so temelj vsega napredka in utrditi te ljudi, se pravi utrditi vse narodno življenje. Zato je že skrajni čas, da dobe tudi ti nepoznani narodni delavci že davno zasluženo priznanje in da bodo oni v prvi vrsti poklicani k izgradnji nove Jugoslavije.

Tudi naše narodno življenje je postalo že v marsičem šablonsko, da se vedno izvede vsako narodno delo na isti način in da imajo vedno prvo besedo eno in isti ljudje, pa čeprav niso vedno mogli dokazati, da so sposobni za prvo mesto. Naloga nove dobe mora biti, da iztrebi šablono iz našega javnega življenja in da privede v prve vrste nove ljudi, ki bodo mogli do zadnjih podrobnosti razumeti novo dobo. V vrstah nepoznanih narodnih delavcev so ti ljudje in treba je samo malo opazovati delo teh mož, pa bomo v kratkem spoznali uspehe njihovih del. Te zveste narodne delavce je treba dvigniti iz pozabljenja, jih dvigniti na višje mesto, da bodo potem še z večjo vneto nadaljevali svoje delo.

To je treba storiti tudi zategadelj, ker se na ta način vzpodbudi vse ostale, da bodo vsi videli, da doseže zvest naroden delavec priznanje, pa čeprav ga niti sam ne išče. Ko bodo ljudje to videli, potem bodo dobili tudi novo zaupanje do vodstva, ker bodo spoznali, da vodi vodstvo račun o delu vsakega posameznika in da sodi ljudi po njih resničnih zaslugah, ne pa po njih zvezah. Kajti neznanji so ti ljudje le vsled tega, ker ne silijo v javnost, ker so pač skromni in ker živijo za svoje ideale. Kdor pa hoče te ljudi najti, jih vedno lahko najde, ker njih delo govori o njih. Stopiti treba le v naša društva, v naše kulturne in gospodarske organizacije in takoj se vidi, na čigavih ramenih sloni vse delo.

To je pa ravno prva zahteva nove dobe, da dobe odločilno besedo oni, ki delajo in ne oni, ki samo reprezentirajo delo drugih. Ne samo po socialnem položaju, ne samo po naslovih, temveč predvsem po sposobnostih, po idealizmu in požrtvovalnosti je treba zbirati novo armado jugoslovanskih narodnih delavcev in potem bo ta armada nič manj zmogovita, kakor je bila armada neznanih vojakov.

Zbrati iz vseh naših društev, iz vseh naših organizacij najboljše ljudi in ne pozabiti niti onih, ki v svojem najožjem krogu ustvarjajo nove dobrine, je prva naloga nove dobe in to nalogo je treba pričeti izvajati, da bo šlo delo naprej, da bo do našal 6. januar čim večje plodove.

Zakon o izkoriščanju vočnih sil

Beograd, 27. avgusta. I. V ministru za javna dela je bil docela dovršen načrt zakona o izkoriščanju vočnih sil. Zakon bo v kratkem napisan in objavljen.

Državna pomoč radi pomanjkanja vode

Po naročilu Nj. Vel. kralja je odrejeno 1,400.000 dinarjev za sreze Šibenik, Biograd na moru in Benkovac

Beograd, 27. avgusta. AA. Predsednik ministrskega sveta general Peter Živković je po vrnitvi s svojega potovanja referiral Nj. Vel. kralju na Bledu o vprašanju pomanjkanja vode, ki ga trpijo prebivalci v nekaterih krajih. Po naročilu Nj. Vel. kralja je predsednik ministrskega sveta odredil, da se takoj podela državna podpora v znesku 1,400.000 Din, kolikor je še potreb-

no za dela pri cisternah in vodovodih v srezih Šibenik, Biograd na moru in Benkovac, ki so radi pomanjkanja vode težko prizadeti, kjer je že vse pripravljeno za graditev in kjer se bo takoj začelo delo. Glede ostalih krajev je predsednik vlade odredil, da pripravijo načrte in da pridejo v prihodnji proračun potrebni krediti.

Člani jugoslov.-bolgarske komisije v Beogradu

Občina jim je priredila banket na Dedinju

Beograd, 27. avgusta. AA. Danes ob 8-20 so dopotovali iz Zagreba v Beograd člani mešane jugoslovansko-bolgarske komisije. Na čelu komisije sta dr. M. Janković in Rasukanov. Na železniški postaji jih je sprejel v imenu ministrstva zunanjih zadev dr. Aleksander Bodi, vršilec dolžnosti direktorja konzularno-političnega oddelka, Ivković, šef protokola, B. Sokolović, tajnik

ministrstva zunanjih zadev. V imenu beograjske občine je pozdravil goste F. Pandurović, šef kabineta predsednika občine, v imenu bolgarskega poslanstva pa je goste sprejel G. Stojnov, odpravnik poslov bolgarskega poslanstva. Beograjska občina je priredila sinoči na čast gostom banket na Dedinju.

Vtisi angleškega socijalista o Rusiji

Ne v Evropi ne v Ameriki ni videl takega siromaštva in bede

London, 27. avgusta. n. Dopisnik »Timesa« v Manchesteru je imel daljši razgovor s socijalističnim poslancem Toolejem, ki mu je govoril o vtisih s svojega potovanja po Rusiji. Izjavil je, da ni še nikdar ne v Evropi, ne v Ameriki videl tolikega siromaštva in bede kakor v Rusiji. In še nikjer na svetu toliko beračev in pijancev kot v moskovskih in leningrajskih uli-

cah. Ljudje hodijo razcepami okrog. Le vojaki in policaji so dostojno oblečeni. V Rusiji vlada isti sistem kot prej, to je sistem korupcije in špijonaže. Njega so na vsej poti skozi Rusijo stalno nadzirali, tako da ni bil niti trenutek brez kontrole. To pa ni veljalo le zanj, marveč velja za vsakega, ki ga smatrajo za nezaupnega.

Letalske tekme Male antante in Poljske

Rezultati na progi Varšava—Beograd — Vest o smrtni nesreči dveh poljskih letalcev

Varšava, 27. avgusta. AA. Davi ob 1. po polnoči so začela odhajati letala, ki sodelujejo na tekmi držav Male antante in Poljske. Prva sta krenila z letališča Romuna Bordulescu in Jacobescu. Tri minute zatem sta se dvignila v zrak Jugoslovana Rupčić in Mikec. Po treh minutah sta odšla češkoslovaška letalca kapetana Mareš in Beneš. Letala so letela v skupinah po četvero. V vsaki skupini je bil po en romunski, jugoslovanski, češkoslovaški in poljski letalec.

Praga, 27. avgusta. AA. Od letal, ki sodelujejo pri letalskih tekmah držav Male antante in Poljske in ki so ponoči krenila iz Varšave, je došel v Prago kot prvi jugoslovanski letalec Rupčić ob 5:40, drugi Pavlič, Jugoslavija ob 5:40,36, tretji Zvozil, Češkoslovaška ob 5:52,53, četrti Novak, Jugoslavija ob 5:53,06, peti Langer Češkoslovaška ob 6:01,36, šesti Apris, Romunija ob 6:03,04, sedmi Sintič, Jugoslavija ob 6:05,29, osmi Bend, Romunija ob 6:08,09, deveti Kleps, Češkoslovaška 6:11,15, deseti Gobel, Jugoslavija ob 6:30,57, enajsti Kala, Češkoslovaška ob 6:46,28. Proti Beogradu so odleteli prvi Rupčić, Jugoslavija ob 6:28, drugi Zvozil, Češkoslovaška ob 6:50. Vreme je odlično.

Major Kala, Češkoslovaška, se je moral dvakrat spustiti na tla v okolici Opave zaradi defekta na motorju. Vendar je takoj nadaljeval polet.

Praga, 27. avgusta. AA. Letalci-tekmovalci Male antante in Poljske so nadalje odleteli iz Prage v temle redu: Hubl, Jugoslavija 7:57, Skrzepinski, Poljska 8:10, Palca, Romunija 8:14, Tananescu, Romunija 8:20, Virvitski, Poljska 8:28, Kala, Češkoslovaška 8:40.

Beograd, 27. avgusta. AA. Letalci, ki sodelujejo pri tekmah držav Male antante in Poljske, so dospeli iz Varšave na letališče v Beograd danes dopoldne v sledečem redu:

1. kapetan Rupčić, Jugoslavija ob 10:06,06, 2. narednik Zvozil, Češkoslovaška 10:09,02, 3. kapetan Pavlič, Jugoslavija 10:36,41, 4. kapetan Novak, Jugoslavija 10:40, 4. kapetan Apris, Romunija 10:40,20, 6. poročnik Langer, Češkoslovaška 10:41,05, 7. kapetan Sintič, Jugoslavija 11:04,39.

Trgovinska pogodba med Čehoslovaško in Romunijo

Praga, 27. avgusta. n. Trgovinska pogodba med Čehoslovaško in Romunijo se uveljavi 1. septembra. To uveljavljanje pa je samo začasno, ker končno stopi trgovinska pogodba v veljavo šele, ko jo ratificirata oba parlamenta.

Za znižanje evropskih carin

London, 27. avgusta. n. Trgovinski minister Graham je izjavil, da bo v Zenevi ponovno vzbudil zanimanje za vprašanje znižanja evropskih carinskih tarifov. Po njegovem mišljenju so baš visoki carinski tarifi v veliki meri povzročili sedanjo gospodarsko krizo v Evropi in na svetu. On je prepričan, da bodo morale evropske države koncem koncev uvideti, da se bo dalo gospodarsko stanje poboljšati le takrat, ko se uredi vprašanje, kako naj se znižajo carinski tarifi.

Dogodki v Indiji

Kalkuta, 27. avgusta. AA. Na predmetno redarstveno stražnico je bila vržena bomba. Pet oseb je bilo ranjenih. Napadaleci so pobegnili. Preiskava je dognala, da je bila bomba enakega izvora kakor bomba, ki je ž njó bil pred dnevi izvršen napad na policijskega komisarja Charlesa Tegarta.

Gdansko ne postane član mednarodnega urada za delo

Haag, 27. avgusta. AA. Mednarodno razsodišče je odbilo s 6 proti 4 glasovom predlog, naj svobodno mesto Gdansko postane član mednarodnega urada za delo.

S procesa proti desničarskim teroristom v Nemčiji

Hamburg, 27. avgusta. n. Nacionalni socijalisti, proti katerim se vodi razprava radi bombnih atentatov, so prvi dan razprave na vsa vprašanja molčali. Njihovi branitelji so izjavili, da bodo obtoženci izvajali stavko z molčanjem. To je bila sicer senzacija za občinstvo, ali procesualno ni imelo daljšega pomena. Danes zjutraj je občinstvo doživelo drugo senzacijo. Branilci obtožencev so začeli po vrsti izjavljati, da bodo obtoženci odgovarjali na posamezna vprašanja, vendar pa ne bodo ničesar izpovedali, kar bi obremenilo soobtožence. Pravniki so mnenja, da ta pravna demonstracija ne bo dolgo trajala, ker bodo obtoženci s svojim molkom na posamezna vprašanja direktno označili, kaj naj se jim šteje v breme.

Pred važnimi političnimi spremembami na Bolgarskem?

Sofija, 27. avgusta. d. V mnogih političnih krogih so vzbudila živahne komentarje posvetovanja voditelja demokratov Malinova z bolgarskim kraljem Borisom, ki so se vršila v Varni. Malinov je sicer demantiral vesti, da bi bilo prišlo do kakšnega sporazuma med demokrati z vladnimi frakcijami. V Varni se je takrat nahajal tudi voditelj bolgarskih socialnih demokratov Sakanov. V Varni pričakujejo tudi prihod voditelja bolgarskih agrarcev Martova. V Varno je včeraj prispel ministrski predsednik Ljapčev. Vse te politične sestanke v Varni spravljajo politični krogi v zvezo z izredno važnimi notranjopolitičnimi spremembami na Bolgarskem.

Novi ban Dunavske banovine

Beograd, 27. avgusta. I. Na predlog ministrskega predsednika je Nj. Vel. kralj podpisal ukaz, s katerim je bil postavljen za vrhovnega inspektorja v ministrskem predsedništvu I-1 g. Radoslav Dunjić, ban Dunavske banovine, za bana Dunavske banovine je bil imenovan g. Svetomir Matić, upokojeni armijski general.

Vrhovni inspektor pri ministrskem predsedništvu g. Kosta Janković pa je bil na lastno prošnjo upokojen.

Dr. Marinković in general Hadžić v avdijenci pri Nj. Vel. kralju

Bled, 27. avgusta. k. Ker zunanji minister dr. Voja Marinković čez nekaj dni odputuje v Beograd in od tam v Zenevo na jesensko zasedanje Društva narodov, ga je danes ob 10. sprejel Nj. Vel. kralj v Savoboru v poslovljni avdijenci. Pri tej priliki je dr. Marinković obvestil kralja o vseh poslih, ki so v zvezi z zasedanjem Društva narodov. Z odhodom ministra dr. Marinkovića z Bleda bo razpuščena blejska pisarna zunanjega ministrstva, ki je funkcionirala dva meseca. Avdijenca dr. Marinkovića je trajala preko ene ure.

Bled, 27. avgusta. k. Danes dopoldne je dopotoval na Bled vojni minister general Hadžić in se nastanil v »Parkhotelcu«. Vojni minister je došel na Bled, da obvesti Nj. Vel. kralja o programu velikih svečanosti dne 6. septembra v Beogradu, ko se vsem polkom izroče nove jugoslovanske zastave.

Udanostna brzojavka naših javnih delavcev ministrskemu predsedniku generalu Živkoviću

Beograd, 27. avgusta. AA. Predsednik ministrskega sveta in minister notranjih zadev general Peter Živković je prejel iz Ljubljane tole brzojavko:

Predsedniku ministrskega sveta in ministru notranjih zadev generalu Petru Živkoviću, Beograd. — Ljubljana 27. avgusta.

Danes v prisotnosti dr. Shvegla zbrani javni delavci v popolni slogi z navdušenjem pozdravljamo sklep o preobudi k organiziranemu delu za ideje manifesta Nj. Vel. kralja in Vaše deklaracije dne 4. julija. Z vsemi svojimi silami bomo pomagali, da se bodo s preiščenim narodnim, gospodarskim in socialnim delom učvrstile sile naše domovine in doseglo blagostanje širokih slojev, da se tako ves jugoslovanski program čim globlje ukorenini v narodu. Pri tem nas vodi čvrsta volja: Služec samo velikim narodnim silam sprejemamo sodelovanje z vsemi, ki imajo prav tako poštene želje. Zeleč Vam srečo, gospod predsednik, pri Vašem delu, Vas prosimo, da sprejmete izraze našega spoštovanja. — Dr. Shvegl, dr. Kramer, Pucelj, dr. Puc, dr. Novačan, Prepeluh, Pipan, Zupančič, dr. Kukevec, Ribnikar, dr. Marušič, Tavčar in dr. Zupančič.

Premestitev

Beograd, 27. avgusta. I. Po odredbi ministra za gozdove in rudnike je bil z direktorije državnega rudnika v Velenju premeščen g. Ljudevit Ščinkovec kot rudniški knjigovodja III-2 z osnovno plačo 3. stopnje in letno stanarino 1500 k direktorije državnega rudnika v Velenju.

Dovoljen list

Beograd, 27. avgusta. AA. S sklepom ministrstva notranjih zadev I/24934, z dne 16. avgusta 1930 je dovoljen uvoz in razširjanje v naši državi lista »Wiener neueste Nachrichten«, ki izhaja v nemščini na Dunaju.

Novi italijanski poslanik v Bukarešti

Bukarešta, 27. avgusta. AA. Kralj Karol je sprejel v svečani avdijenci novega italijanskega poslanika Preziosija.

Demonstracija madjarskega delavstva

Budimpešta, 27. avgusta. n. Dne 1. septembra prirede delavci v Budimpešti splošno stavko. Delavci prirede po glavnih ulicah velik sprevod, na nekem trgu pa bodo imeli predstno zborovanje zaradi nezaposlenosti, na katerem bodo zahtevali, naj vlada takoj razpiše javna dela. Vlada je odhod delavstva in njihovo zborovanje prepovedala. Toda voditelja socijalistov Payer in Garamy sta dala listom izjavo, da bodo delavci kljub prepovedi priredili demonstracijo in imeli zborovanje.

Oče egiptovskega kralja umrl

Kairo, 27. avgusta. AA. Oče egiptovskega kralja Fuada, Abdel Rahim paša je preminul.

Nesreča pri krstu torpedovke

Pariz, 27. avgusta. AA. Novozgrajena podmornica »Meduse« je bila spuščena v morje. Pri krstu torpedovke »Vautour« se je pripetila težka nesreča. Več gledalcev je bilo ranjenih.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 27. avgusta. d. Vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Jasno. Podnevi še gorkeješe.

»Petletka v štirih letih«

(Sovjetsko notranje loterijsko posojilo).
Z naredbo Centralne ekzekutive Sovjetske Unije od 3. julija 1930. je bilo razpisano peto notranje posojilo, ki naj bi po odredbi Sveta ljudskih komisarjev v poslovnem letu 1930./1931. vrglo 850 milijonov rubljev. Posojilo je namenjeno, kakor kaže njegov naslov, ki je obenem propagandno geslo, pospešitvi industrializacije zemlje. Razmeščanje obligacij se je začelo 15. julija. Posojilo ima dvojen namen — podpreti državni gospodarski proračun (Gosplan) s sredstvi, posebno pa materijelno zainteresirati najširše mase in je v tem smislu izvedena tudi vsa organizacija razpečavanja obligacij. Posebno važnost se polaga na to, da se s tem več obligacij razdeli med kmete in se jih na ta način okupira. Da se olajša razmeščanje posojila, je do neke mere dovoljena konvertacija vseh treh posojil industrializacije in posojila ukrepitve agrarnega gospodarstva. Novo posojilo se obrestuje s 6%, čeprav je loterijsko posojilo.

Dosedanja štiri notranja posojila zahtevajo v svoje kritje eno tretjino sredstev državnega proračuna, sedanje posojilo bi proračun obremenilo v veliko večji meri ko dosedanja.

V službo posojila so angažirani vsi državni organi, vsi javni zavodi, vse časopise in še nad 200.000 posebnih »komisij sodelovanca« ki vršijo posel agentov med maso. Uspeh posojil naj pokaže odnošaj mase napram geslu, ki je bolj propagandnega ko realnega značaja, kolikor sovjetska blagajna res ne čuti suše. Sodeč po viku in kriku časopisja, stavijo Sovjeti na posojilo zelo važno karto, ki je za nobeno ceno ne želijo imeti bite.

Pri vsakem notranjem posojilu so najvažnejši prvi tedni. To je povsod enako. Glede na mogočno propagandna sredstva in vezanost sovjetske družabnosti so pa prvi tedni še merodajnejši za sovjetsko notranje posojilo. Komuniké komisarijata financ od 18. avgusta javlja, da je zbranih do 15. avgusta 131 milijonov rubljev, od katerih pade na samo Moskvo 49 milijonov.

Te številke kažejo, da je razmeščanje obligacij brezuspešno in je pričakovati povišanje tekom prihodnjih mesecev največ do 200 milijonov, to je manj ko do prve četrtine razpisane višine, ali z drugo besedo — posojilo je doživelo polom.

Ta polom pa ni samo gmotnega pomena, marveč v prvi vrsti moralnega.

Posojilo je namreč pokazalo, da je sovjetska masa načrta in gospodarstvu Sovjetov odtujena in nima zaupanja vanje, najmanj pa ruska vas, ki se kljub odločno izraženi tendenci in pozivu prevzemanja obligacij — sploh ni udeležila in jih je gladko odklonila. Ta moralni udarec je za Sovjete najhujši. Če je sama Moskva dala 49 milijonov, se to pravi, da je ostala ogromna Unija k posojilu in njegovim ciljem povsem apatična, celo nasprotna.

Pričakovati je, da bo že zaradi prestiža država odnehala od načela »prostovoljnosti«, ki jo predpisuje v razpisu posojila (lahko si po tem predstavljamo, kako so se razmeščala prejšnja posojila!) in bo pritisnila na profesionalne zveze, ki svojih članov nič kaj preveč ne smatrajo za dobrovoljce, ker je članstvo itak obvezno, vendar večjega uspeha ni pričakovati, ker delavske mase niso samo posojilu nasprotno, ampak tudi obubožane, kmetstvo, ki ni ravno na slabih nogah, je pa v odločni borbi s kolektivizacijsko politiko.

In kako naj kmet podpiše svojo obvezo, ko je pa celo posojilo organizirano v znamenju poostrene razredne borbe in izkoreninitve »kulaka« kot razreda?!

Težava trboveljske doline

Štirje težki problemi težijo danes trboveljsko prebivalstvo. Novi občinski odbor si neumorno prizadeva najti izhod iz prekernega položaja, v katerem se nahajajo občinske finance; delavski zastopniki s skrbjo predložujejo delavstvu na shodih in sestankih, da je zašla pokojninska blagajna Bratovske skladišnice v kritično deficitno stanje; delavstvo praznuje še vedno 2 dni v tednu in slednjič — trgovci, obrtniki in ostalo prebivalstvo preživlja v zvezi s tem eno doslej najtežjih gospodarskih kriz.

Ker so javnosti vzroki krize Bratovske skladišnice premogovnika in ostalega gospodarstva že več ali manj znani, se hočemo danes omejiti samo na vprašanje sanacije občinskih financ, ker to vprašanje prizadete gospodarske kroge najbolj zanima. Kakor je nedavno izvršena revizija pokazala, znaša dosedanji dolg občine Din 11.930.000. K temu moramo prišteti še novo posojilo za novo osnovno šolo na Vodah v znesku Din 6.000.000 in posojilo Din 2.500.000 za zgradbo novega vodovoda v Hrastniku, tako da bi znašal skupni dolg občine Trbovlje dinarjev 20.430.000.

Ta ogromni dolg bo občinsko gospodarstvo hudo obremenjal. Samo na obrestih in anuitetah bo morala občina plačati letno okrog dinarjev 3.200.000, t. j. 94% občinskih doklad ali ¼ sv. jezga dosedanjega rednega letnega proračuna. Treba pa tudi pomisliti, da bo tudi davčna pod-

laga za leto 1931. brezdvomno mnogo nižja, saj traja kriza pri rudniku že od januarja t. l. neprestano in še ni nobenega znaka, da bi v dohodnem času prenehala. Občina pa ima tudi redne izdatke, za katere vendar ne bo zadostovala preostala ¼ proračunskega zneska, ker je znano, da samo personalni izdatki občine znašajo približno ta znesek.

Vzroke neugodnega finančnega stanja trboveljske občine je danes težko opisati. Situacija bi bila seveda povsem drugačna, če bi bivši občinski odbor ob svojem nastopu leta 1926. sestavil natančen 10letni gradbeni načrt, ker so se že takrat pričeli pojavljati prvi znaki industrijskih in gospodarskih kriz, na kar bi morali postati že takrat občinski možje pozorni in po tem uravnati proračunske izdatke. Tudi v ostali delovni dobi starega občinskega odbora bi se morala vpoštevati kriza v rudarski industriji, ker je rudnik vendar glavni vir za občino in vse prebivalstvo. Zato bi najbolje služil 10letni gospodarski in gradbeni program, ki bi se stopnjama in prilagodeč se vsakočasnemu gospodarskemu stanju racionalno izvajal. Občina bi bila potem od sličnih finančnih pretresljajev obvarovana, njen napredek bi pa ne bil v ničemer oviran, ker se pač sedaj v doglednem času ne bo moglo ničesar graditi, če ne dobimo izdatnejše državne podpore.

Prejšnji občinski gospodarji sicer lahko kažejo na napredek Trbovelj, ki je bil izvršen v tej kratki dobi, toda tudi sedanjemu odboru bodo občani dolžni vse priznanje, če bo uspešno saniral občinske finance. v kar ne dvomimo, ker

Westfalski rojaki v domovini

Ljubljana, 27. avgusta.

Danes je bil drugi dan prisrčnih manifestacij za naše izseljence v tujini. Današnji dan je bil namenjen rojakom, ki žive in si s trdim delom služijo svoj vsakdanji kruh v daljnih krajih lepe Westfalije, zlasti v Porenju in tudi v Holandiji. Izlet teh naših rojakov je organiziral naš konzulat v Düsseldorfu.

Že večer popoldne se je pripeljalo z vlakom na Jesenice 272 rudarjev odnosno delavcev, ki so po večini organizirani v raznih naših jugoslovanskih organizacijah. Sprejem na Jesenicah je bil prav tako toplo iskren in bratski, kakor je bil dopoldanski sprejem naših bratov rudarjev iz severne Francije. Mnogo rudarjev in delavcev živi v tamošnjih krajih ponosno Westfalije že nad 30 ali najmanj 20 let. Ti delavci, ki so si tam ustanovili svoja mična domovanja, še niso pozabili naših krajev ter so s solzami v očeh zrl na veličastne gorske velikane. Radovall so se in veselili, da so bili deležni tako lepega sprejema. Pred toliko in toliko leti jih je gnala kruta usoda borbe za obstanek v tujino, kjer so prišli v stike z drugim narodom, s katerim so živeli v mirnem sožitju, a so bili pred vojno deležni tuintam tudi domače tolažilne besede, poslani iz srca Ljubljane, deležni so bili tolažilnih besed pok. dr. I. E. Kreka.

Po lepem sprejemu na jeseniškem kolodvoru jih je mnogo odpotovalo s prvim vlakom v svoje rojstne kraje, drugi pa so zahrepeneli, da enkrat vidijo naš »kinč nebeškic« prekrasni Bled.

Prvi sprejem na Bledu

Z Jesenic, kjer so bili westfalski bratje-naši rojaki gostoljubno pogoščeni, se je večina izletnikov odpeljala s prvim vlakom proti Bledu po bohinski progli. Na blejski postaji jih je pozdravil v imenu občine g. župan Rus, ki jim je želel dobrodoščilo. Blejska občina jim je dala na razpolago avtomobile, s katerimi so odpeljali prtijajo v posamezne hotele in prenočišča. Mnogi izletniki so se v čolnih odpeljali na otok k Materi Božji. Zvečer je bil velik koncert na čast izletnikom.

Danes ob 9. dopoldne je daroval otoški župnik sv. mašo, ki so se je v velikem številu udeležili vsi izletniki. Ob 11. dopoldne so odšli zastopniki posameznih organizacij v dvorec Suvorov, kjer so se vpisali v dvorno knjigo. Vpisali so se za jugoslovansko podporno društvo g. Pavel Bolha, Anton Hribaršek, Florijan Peper, Fran Privšek in Ivan Baloh kot predsedniki in funkcionarji posameznih organizacij omenjenega društva, dalje so se vpisali predsednik Zveze katoliškega delavskega društva Ivan Lindič, tajnik F. Balij, predsednik Delavskega društva Remšak iz Schönbecka in Ivan Jančič, predsednik Delavskega društva iz Herleina v Holandiji.

Izletniki so si dopoldne mirno kljub utrujenosti od vožnje ogledovali krasote našega Bleda. Ob 1. popoldne so jih avtomobili odpeljali z Bleda proti Lescam, kjer so bili zanje pripravljene že železniški vozovi, ki so se priključili popoldanskemu potniškemu vlakcu, da jih popelje v osrčje Slovenije, v belo Ljubljano.

Ljubljana nozdravlja rojake iz Westfalije

Prihod westfalskih izletnikov-rojakov je bil napovedan za 16.15. Že mnogo prej se je zbrala na glavnem kolodvoru velika množica občinstva iz vseh slojev. Mnogi so prišli tudi iz bližnjih krajev, ker so pričakovali prihoda svojejev. Nestrpno pričakovanje je vladalo na peronu in dalje od glavnega kolodvora proti tovornim skladiščem. Bila je zbrana lepa množica naroda, da bi bratsko pozdravila svoje rojake. Splošno pozornost so vzbujali pevci, včlanjeni v Pevski zvezi pod vodstvom pevovodje g. profesorja Bajuka. Bili so to organisti in pevovodje,

so na čelu sedanje uprave možje, vztrajni, marljivi in odločni.

Da se najde izhod iz težkega položaja, v katerem je zašla občina s svojimi financami, bo v kratkem sklicana anketa, na kateri bodo skušali zastopniki državne oblasti, občine in Trboveljske premogokopne družbe rešiti ta težki problem. Upati je, da bo ta anketa rodila zadovoljive rezultate.

Po našem mnenju naj stremi občina za tem, da dobi večjo državno podporo, katere doslej še ni bila deležna, kljub ogromnim stroškom, ki jih ima vsako leto za svoje potrebe, daši je dosedaj plačevala 80% vseh sreskih davčnin. Le z izdatno državno podporo in z večjim brezobrestnim posojilom bi občina lažje prenašala svoje veliko breme, ki ga ji nalagajo oblastna naročila in neznosne obresti.

Na čelu trboveljske občine je nedavno državna uprava postavila moža, ki je že skoraj dve desetletji vodil usodo trboveljske občine in njenih občanov. Da je bil imenovan na to odgovorno mesto baš v teh težkih časih, je dokaz neomajnega zaupanja, ki ga vživa župan in šolski ravnatelj g. Vodušek Gustav na merodajnih mestih, kjer so uverjeni, da bo s svojimi bogatimi izkušnjami, sposobnostjo in vztrajnostjo prebrodil vse zapreke in težkoče ter vodil občinsko gospodarstvo v korist in zadovoljstvo vsega prebivalstva, ki je zadovoljno, da je minula stara doba strankarstva in partizanstva ter napočila nova doba gospodarskega napredka in konstruktivnega dela za dobrobit krovnega naroda in države.

ki so pravkar končali svoj posebni tečaj cerkvenega petja. K sprejemu so prišli dalje banksi tajnik dr. Popović, podžupan ljubljanske občinske uprave prof. Evgen Jarc z občinskima svetovalecema Franom Orehkcom in Antonom Likozarjem, predsednik zveze ZKD direktor g. Jug, predsednik družbe Sv. Rafaela pater Zakrajšek, ravnatelj izseljeniškega komisarijata g. Fink, g. Juvan v imenu socijalno-političnega urada mestnega magistrata in narodne strokovne organizacije ter še mnogi drugi zastopniki raznih organizacij.

Ko je vlak točno ob 16.15 privozil na glavni kolodvor, so odmevali navdušeni pozdravni kliki: »Živeli! Zdravolc! Iz vagonov, ki so bili vsi okrajeni z lepimi državnimi zastavicami, so prav tako navdušeno odzdravljali naši rojaki.

Pred vlakom se je strnila velika množica. Mnogi so iskali svoje sorce in prijatelje ter se z njimi s solzami v očeh poljubljali in pozdravljali. Mnogi so iskali svojih nekdanjih znancev, ki jih že niso videli dolga leta. Ko je vrvenje ponehalo, so se pričeli kratki

oficijelni pozdravi.

Banski tajnik dr. Popović je pozdravil došle izletnike v imenu banske uprave. Želel jim je, da bi v domovini prebili najlepše ure, ko so se vrnili po dolgih letih iz tujine. Njegov govor so izletniki spremljali z viharnimi kliki: »Živeli!»

Podžupan profesor Evgen Jarc je prav tako v najtoplejših besedah pozdravil rojake-izletnike, naglašajoč, da mnogi prihajajo v rojstne kraje po dolgih letih trdega dela v tujini. Odhajali so v tujino pred leti in leti in sedaj bodo svojo rodno domovino videli v povsem novem položaju. Ustanovila se je samostojna država, ki počasi napreduje in osvaja socijalne ustanove, ki so jih deležni rojaki-izletniki v tujini. Pozdravili bodo v svojih rojstnih krajih izletniki očete, matere, sestre in druge znance. Vsem kliče najiskrenejšo dobrodoščilo. (Viharno odobravanje in vzkliki: »Živeli! Zdravolc!»)

Predsednik Zveze katoliških organizacij g. Ivan Lindič se je v prav toplih besedah zahvalil za lepi sprejem, ki je vse presenetil. V imenu izseljencev vzklika beli Ljubljani, državi in Nj. Vel. kralju: »Živeli!» (Viharne ovacije kralju.)

Pevci pod vodstvom g. profesorja Bajuka so zapeli nato Nedvedovo prekrasno »Domovina mili kraj«, ki je izletnikom segla globoko v srce. Železničarska godba »Sloga«, ki je ob prihodu vlaka svirala primerno koračnico, je intonirala nato prav tako lepo slovensko pesem, nakar je g. podžupan povabil izletnike na restavracijski vrt, kjer jim je mestna občina pripravila dobro zakusko in okrepčilo. Med okrepčilom so foto-reporterji imeli mnogo opravka ter so slikali najrazličnejše skupine. Slovesni sprejem je bil s tem zaključen in izletniki so se v skupinah razšli na svoje domove, odnosno so odkorakali v odkazana jim prenočišča. Med izletniki je mnogo Dolenjcev in tudi Notranjcev, ki že leta bivajo na Westfalskem. Mnogo jih je tudi iz rudarskih revirjev, ki so si v tujini ustvarili primerno blagostanje, a so kljub temu zaželeli videti napredek.

Med zakusko so pevci zapeli še »Triglav moj dom« in Jenkovo »Buči morje adrijskoc«. Izseljenci ostanejo v rodni domovini do 11. septembra, nakar se zopet vrnejo v svoje kraje v severno Francijo, v Nemčijo in Holandijo. V teh dneh so določeni tudi sestanki posameznih voditeljev izseljeniškega pokreta, da se organizatorno delo med izseljenci poglobi in postavi še na trdnjše temelje.

Razširjajte Jugoslovana!

Doktor, ki je študiral v umobolnici

Celje, 27. avgusta.

K posestniku F. v Novi cerkvi pri Celju je prišel pred tednom dokaj dobro oblečen možki in mu povedal, da je dr. Maček iz Zagreba. Ker ga orožniki zasledujejo, prosi posestnika, naj ga skrije, pozneje, da ga bo dobro nagradil. Pri posestniku so tujeu dobro postregli in so mu dali celo 2000 Din denarja. Končno je tujeu posestnika še naprosil, naj se pelje v Apatin, kjer živi njegova mati in naj jo pripelje v Novo cerkev. Posestnik je res tvegal dolgo pot v Apatin in se je odpeljal. V torek zvečer pa se je posestnikova rodbina s tujeum vred odpravila v Celje, da pričaka posestnika in tujeuvo mater na kolodvoru. Posestnikov sin pa je v mestu obiskal medtem še nekega sorodnika in mu tudi povedal, po kaj je prišel v Celje. Sorodniku pa se je zdelo stvar sumljiva in je obvestil policijo. Ko z večernim zagrebškim vlakom ni bilo posestnika z materjo so tuja aretirali. Na policiji je izpovedal, da mu je ime Ivan Kručenek, da je doma iz Dolnjih Andrijevcev pri Brodu na Savi in da je po poklicu soboslikar. Na vprašanje, zakaj se je izdal za dr. Mačka, je odgovoril, da je umobolnen ter da je že sedemkrat bil v umobolnici na Stenjevcu pri Zagrebu, odkoder je pred tedni pobegnil po 14 mesecih. Pri njem so še našli 1240 Din, ki so jih vrnili posestnikovi rodbini. Doktorja pa so obdržali v zaporu in še poizvedujejo, če so njegove izpovedi resnične.

Roparski umor v Prekmurju

Maribor, 27. avgusta.

Dne 11. maja letošnjega leta so našli na cesti v bližini Dolnje Lendave v Prekmurju v mlaki krvi Ivana Horvata. Imel je nevarno rano na glavi in se ni več zavedel. Prepeljali so ga sicer nemudoma v dolnjelendavsko bolnico, a pomoči ni bilo. Horvat je umrl in je tako odneel s seboj svojo poslednjo skrivnost.

Orožništvo je uvedlo najstrožjo preiskavo in tako je naposled sum roparskega umora padel na Stefana Takacsa iz Dolnje Lendave. Bil je aretiran in oddan tukajšnjemu okrožnemu sodišču, pri katerem je bila danes dopoldne glavna razprava. Obtožnica je dolžila Stefana Takacsa, da je Horvata ubil z namenom polastiti se njegovega denarja, kajti po raznih pričah je bilo ugotovljeno, da je ubiti pred napadom imel pri sebi bankovec za 1000 Din, katerega pa potem niso več našli.

Senatu petorice je predsedoval deželnosodni svetnik g. Zemljič, prisodniki so pa bili sodniki okrožnega sodišča gg. dr. Kovča, dr. Mihalič, Kolšek in dr. Ažman. Obtožnico je zastopal g. dr. Zorjan, obtoženca pa odvetnik dr. Kupnik. Ker Takacs ne zna našega jezika, je moral posredovati tolmač za madjarščino g. Jožko Monda.

Kakor pri zaslišanju ob aretaciji in v preiskovalnem zaporu, tako je Takacs tudi danes odločno zanikal vsako krivdo. Enako so se v njegov prid glasile tudi izpovedi vseh številnih prič in tudi poročila orožnikov o njegovem siceršnjem moralnem obnašanju, zato se senat ni mogel prepričati o krivdi in je po daljšem posvetovanju Stefana Takacsa oprostil vsake krivde in kazni. Tako je ostal zopet eden izmed številnih prekmurskih zločinov nepojasnjen in treba bo iskati druge krivce.

Tragiomična avtomobilska vožnja

Bogato industrijsko podjetje si je omislilo krasen luksuzen avto, in mati ravnatelj je napravila izlet ob Savi navzdol. Vsa zadovoljna se je smehljala prijetno se zibajoč na izredno mehkih in globoko se udirajočih sedežih...

Tudi šofer se je zadovoljno muzal, novi avto ga je krasno ubogal in docela je pozabil na svojo gospodarico za seboj... Pa sta prispela do vonka, kjer se je bilo treba odločiti, ali proti levi ali proti desni, in šofer se je lahko obrnil ter vprašal: Prosim, ali na levo ali navzdol? Ker ni bilo odgovora, je vprašal še enkrat, ko pa niti sedaj ni bilo odziva, se je obrnil tako, da je pogledal v sedež: z vsa grozo je opazil, da je ta prazen ter da je gospa izginila. Ves obupan je obrnil vozilo ter oddiral nazaj. Nekako na sredi pota pa mu že pride naproti — gospa, zdrava in zadovoljna, da sta se po tako kratkem času zopet sešla, oba zdrava. Gospa je povedala, da so peresa v sedežu le prehuda in da so jo vrgla, ko sta se peljala preko nekega kanala, iz voza, k sreči tako nežno, da se ji ni prav nič zgodilo.

Kočevje

Izsekavanje gozdov. Kljub temu, da trgovina z lesom ne uspeva kakor pred leti, kočevske gozdove vedno bolj izsekavajo. To nam dokazujejo ogromne jase brez doraslega drevja. Temu se ni čuditi, saj je marsikomu edini vir dohodkov. Najlepše ohranjeni so še Auerspergov gozdovi.

Sejem. V ponedeljek je bil v mestu sejem. Bil je bolj obiskan kakor prejšnji. Zivinski sejem je bil slabši, kupčiji se je sklenilo zelo malo. Tekma. Težko pričakovana tekma med filozofi in juristi se je vršila v nedeljo. Kljub nečloveškim naporom ni zmagala nobena stran. Tekma se je končala neodločeno (1:1). Zanimanje publike, zlasti ženske, je bilo zelo veliko.

Andrej Zmave, Maribor:

Vinogradniki — zdaj!

(Konec.)

Naj omenimo le še majhno Švico, ki je imela začetkom tega stoletja še blizu 30.000 ha vinogradništvo za dobrih 50%: samo kvaliteta se je ohranila, kvantiteta pa ni mogla prenesti konkurence. Švica uvaža do 1,5 milijona hl vina. Ima mnogo čistih trsnih nasadov, mestoma z nad 80% samo ene trsne vrste.

A v Jugoslaviji s samo 189.000 ha vinograda ter okroglo 4 milijoni hl letne vinske produkcije prednjačimo po številu trsnih vrst in mešanih nasadov napram vsem drugim vinorodnim državam, pa tudi po sili vinske krize.

Ko je vprašanje trsnega sortimenta na mero-dajnem mestu pravkar v razpravi, je prišel čas za zahtevo in klicem: »Vinogradniki — zdaj!« Zdaj — pred ponovnim obnavljanjem vinogradov — je namreč prava, ugodna prilika, da brez cenejnega krenemo v drugo smer in ustvarimo sigurnejše pogoje za boljše bodočnost našega izmučenega vinarstva, da rešimo, kar se rešiti da. Zamislili pa smo si stvar v splošnih obrisih tako-le, kar naj služi samo kot pobudni primer:

V domnevi, da se odločimo v Dravski banovini za 6 vinarskih okolišev (A, B, C, D, E) in za po eno glavno ter po eno postransko ali pomožno trsno vrsto v vsakem teh okolišev, bi mogli po stvarnem predarku končno zasnovati približno sledeče sortimentske kombinacije ali sestave kot vinarsko-sorodne enote (imena glavnih trsnih vrst so na prvem mestu in bolj vidno tiskana):

Vinarski okoliš A: rizling (renski) in silvanec.

Vinarski okoliš B: moslavec in silvanec.

Vinarski okoliš C: rdeči traminec in laški rizling.

Vinarski okoliš D: beli burgundec in laški rizling.

Vinarski okoliš E: silvanec in laški rizling.

Obračunavanje tujih veljav

Ker se je v poslednjem času vrednost papirjev, izdanih v inozemski ali zlati valuti, izpreminja, je finančni minister radi pravičnega plačevanja po zakonu o takсах in odrejanja sodne pristojnosti določil s sklepom II/11740 z dne 25. avgusta 1930 naslednje tečaje, ki se morajo po njih računati v zlatu ali v tujih valutah preračunati na dinarske vrednosti ter po teh zneskih odrejati plačila taks po taksem zakonu: 1 napoleon 218 Din, 1 zlata turška lira 247, 1 funt sterl. 27430, 1 amer. dolar 5630, 1 kanadski dolar 56, 1 nem. zl. marka 1345, 1 poljski zl. zlot 635, 1 šil. 8, 1 belga 790, 1 pengö 990, 1 braz. milrais 630, 1 egipt. funt 281, 1 urug. pezos 51, 1 argent. pezos 2040, 1 pap. turška lira 27, 100 turških pap. pjastrov 27, 100 zl. frankov 109590, 100 fr. frankov 22150, 100 šv. frankov 109590, 100 it. lir 295, 100 rom. lejev 4080, 100 hol. gold. 2269, 10 dan. kron 1512, 100 šved. kr. 1517, 100 norv. kr. 1511, 100 špan. pezeta 605, 100 drahem 7310, 100 Kč 16710, 100 finskih mark 142, 100 letonskih lat 186 Din. Ti tečaji veljajo od 1. do 30. septembra 1930. Uporabiti se morajo v naslednjih primerih: 1. pri sprejemu zvenčnega zlata, napoleonov in zlatih turških lir pri državnih blagajnah in plačilih davkov in drugih državnih dohodkov, 2. pri plačevanju pristaniških taks, o čemur bo oddelek za davke izdal potrebna navodila, 3. pri obračunu državnih izdatkov po proračunu 1930/31 v tujih valutah, 4. pri prevzemu kavcije v obveznicah naših poveljnih državnih posejil v zlatu (7% in 8% Blairovo posejilo in 7% posojilo Drž. hipotekarne banke, emitiranih v Newyork).

Gospodarske vesti

× Konferenca zbornic in gosp. organizacij za vprašanja banovinskih in občinskih dajatev. 13. in 14. septembra t. l. bo v Beogradu konferenca zbornic in gospodarskih organizacij iz vse države. Na tej konferenci pridejo v razpravo banovinske in občinske dajatve in njih vpliv na naše gospodarsko in socialno življenje.

× Izvoz grozdja na Poljsko. Vlada poljske republike je obvestila po ministarstvu za trgovino in industrijo naše poljedelske organizacije, da je dovolila kontingent 250.000 ton za uvoz svežega grozdja iz Jugoslavije na Poljsko. To dovoljenje velja do konca t. l.

× Albanija potrebuje večje množine poljskega prodja. Naše poslanstvo v Tirani sporoča, da je ministarstvo narodnega gospodarstva odločilo, da uvozi večje množine poljskega orodja. Vsi oni trgovci, ki se zanimajo za ta uvoz, naj dostavijo svoje ponudbe v obliki katalogov, ki so opremljeni s fotografijami ter cenami našemu kralju poslanstvu v Tirani. Blago bi se izkrcalo v Draču, Valoni ali Santa Karanti. Ponudbe je dostaviti nujno.

Dobave

Direkcija državnega rudnika v Kaknju sprejema do 3. septembra t. l. ponudbe za dobavo katrana, barv, vazelina, ključev, žebeljev ter strokovnih knjig, direkcija državne železarnice v Varešu pa za dobavo mila in zrnatih kave. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 9. septembra t. l. ponudbe za dobavo šip, do 15. septembra t. l. pa za dobavo plohov in žičnikov. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 3. septembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave negašenega apna, dne 10. septembra t. l. pa glede dobave opeke; dne 4. septembra t. l. pri upravi policije v Zagrebu glede dobave motocikla s prikolico; dne 15. septembra t. l. pri upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave ovojnega papirja in žarnic, pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave pisarniških potrebščin, pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave razne pločevine ter glede oddaje pleskanja železnih mostov. — Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Vinarski okoliš E: laški rizling in silvanec.

Produkcije črnine in rdečih vin (ovička) ter namiznega grozdja tu za enkrat nismo upoštevali. Tudi o vinski produkciji z domačo potrebo nismo na tem mestu namenoma nič govorili. Vprašanje ameriških podlag za cepljenje pa je predmet zase.

Ker so pogoji za uspešno vinarjenje pri nas v istem, čeprav še tako ozko omejenem okolišju lahko jako različni, se ne moremo ravnati v cellem okolišju povsem po enem kopitu. V takih slučajih prevzamemo kombinacijo ali sestavo iz kake druge skupine, ki je najbolj prikladna. Glavni smoter tudi tako dosežemo.

Po teh vidikih, odnosno splošnih smernicah bi bilo treba — mislimo — rešiti vprašanje trsnih sortimentov i za vse ostale banovine Jugoslavije. Nikakor pa si ne domišljamo, da bi z gorenjimi predlogi postali rešitelji situacije, spasiitelji vinarstva iz vinske krize, za katero je še mnogo drugih vzrokov, ki jih je treba vzporedno odpravljati, marveč smo hoteli s tem podati le nekatere pobude za nadaljnja razpravljanja o važnem predmetu do končne, kar mogoče srečne rešitve tega aktualnega vprašanja v Dravski banovini. Prav tako si ne domišljamo, da bi s tem docela odpravili sedanjo zmešnjavo s trsnimi vrstami, ker bo v vsakem, tudi v najugodnejšem slučaju še vedno dovolj ljubiteljev stare sorte zmede, dasi na njihovo lastno škodo in na kvaro splošnosti. Pač pa smatramo, da so podani migljaji vredni — če že ne popolnega upoštevanja — pa vsaj resnega razmišljanja pri zadevnih posvetovanjih in zaključkih.

Zdaj je čas za to, katerega ne smemo zamuditi, ker gre za uveljavljenje nove osnove, od katere je odvisna usoda našega vinarstva za nadaljnja desetletja, za nedogledno bodočnost. Torej: Vinogradniki — zdaj!

Delavnica državnih železnic v Mariboru sprejema do 1. septembra t. l. ponudbe za dobavo zakovic, matic, zatikačev, raznih verig ter vijakov in žičnikov. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 1. septembra t. l. ponudbe za dobavo izolatorjev, bakra, spojki itd., do 4. septembra t. l. pa za dobavo masti za usnje, persila ter svinjske masti.

Prodaje. Dne 15. septembra t. l. se bo vršila pri upravi policije v Zagrebu javna licitacija za prodajo stare obleke in opreme; pri direkciji državnih železnic v Subotici pa za prodajo starih gumijastih cevi. — Predmetna oglasa sta v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

Borzna poročila

dne 27. avgusta 1930.

Devizna tržišča.

Ljubljana, 27. avgusta. Amsterdam 22715 bl., Berlin 13465 bl., Bruselj 7885 bl., Budimpešta 98867 bl., Curih 109590 bl., Dunaj 79694 bl., London 27414—27494, Newyork 56275 bl., Pariz 22181 bl., Praga 16729 bl., Trst 29415—29615.

Zagreb, 27. avg. Amsterdam 22715 bl., Dunaj 79544—79844, Berlin 1345—1375, Bruselj 78850 bl., Budimpešta 98717—99017, Milan 29415 do 29615, London 27414—27494, Newyork kabel 56175—56375, Pariz 22081—22281, Praga 16689—16859, Curih 10944—109740.

Beograd, 27. avgusta. Berlin 1345—1348, Dunaj 79544—79844, Budimpešta 78717—79017, Curih 10944—109740, London 27414—27494, Milan 29415—29615, Newyork 561750—563750, Pariz 22071—22271, Praga 16689—16789.

Dunaj, 27. avgusta. d. Berlin 16828, Amsterdam 28510, Kopenhagen 18955, Stockholm 19015, Newyork 70740, London 34445, Pariz 27815, Bruselj 9887, Praga 209975, Beograd 125520, Budimpešta 12406, Bukarešta 42218, Varšava 7993, Sofija 51275, Milan 37035, Curih 13748.

Curih, 27. avg. Beograd 912875, Pariz 2024, London 2505125, Newyork 51445, Bruselj 71955, Milan 26945, Madrid 5490, Amsterdam 20727, Berlin 12286, Dunaj 7269, Stockholm 138375, Oslo 13790, Kopenhagen 137925, Sofija 373, Praga 152675, Varšava 5770, Budimpešta 90215.

Vrednostni papirji.

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb.

Zagreb, 27. avg. Drž. papirji: 7% inv. pos. 88—8850, voj. škoda 43725—438, voj. škoda kasa 43775—438 (43775), sept., okt., nov. 437 denar, dec. 43750—438, 4% agr. obv. 55, 7% Bler. pos. 86375—8675, 8% Bler. pos. 97625—9775 (97625), 7% pos. hip. b. 8550—8650. — Banke: Hrvatska 50 d., Praštediona 910—925, Udruženja 191—19250, Ljublj. kred. 122 d., Međunarodna 66 d., Narodna banka 7800—8125. — Industrije: Šečarana Osijek 309—311, Trboveljska 398—400, Slavonija 200—202, Vevče —.

Beograd, 27. avgusta. 7% invest. pos. 92—9250, 4% agr. obv. 5550—5650, 7% pos. drž. hipot. b. 8750—89, 7% Bler. 8925, 8% Bler. 1006250, 6% Beglučke 7825—7850, Vojna škoda 45125, 45225, ultimo sept. 454—455, ultimo dec. 46225 do 46250.

Narodna b. 8050, Zanatlijska banka 140.

Dunaj, 27. avgusta. d. Bankverein 1790, Kreditni zavod 4740, Dunav-Sava-Adria 1161, Prioritete 8875, Ruše 3525, Trbovlje 4875.

Notacije naših drž. papirjev v inozemstvu.

London, 27. avg. 7% Bler. 8575—8675.

Newyork, 27. avg. 8% Bler. 965—975, 7% Bler. 8625—87, 7% pos. drž. Hipot. b. 85—855.

Žitna tržišča.

Tendencja na ljubljanskem tržišču mlačna, promet: 1 vagon ovsu, 1 vagon činkvantina.

Novi Sad, 27. avg. Pšenica: 79/80 kg, bačka 170—17250, g. bačka, ban. 17250—175, ban. slav. g. ban. 16750—17250, ban. Begaj 16750—17250, južnobačka 160—16250, srem. slav., 87 kg, 155—15750. — Koruza: bačka, srem., Dunav 125—12750. — Oves: bački, sremski 135—140. — Ječmen: bački, sremski, ban. 9250—9750. — Moka: bačka, 00g, 0g 30250—310, 2. 270—280, 5. 235—245, 6. 177—180, 7. 120—125, 8. 105—110. — Otrobi: bački, sremski, ban. 9250—9750. — Tendencja: mlačna. Promet: otrobi 22, moka 61, koruza 68 vagonov.

Budimpešta, 27. avg. Tendencja lahka, promet srednji. Pšenica: 1628—1659 (1659—1660), marec 1801—1830 (1829—1830), maj 1837—1863 (1863—1864). Rž: okt. 1032—1060 (1060—1062), marec 1150—1180 (1180—1182). Koruza: sept. 1570 (1509—1510), maj 1530—1572 (1571—1572), Trs. maj 1370—1375.

Ljubljansko lesno tržišče

Tendencja neizpremenjeno mlačna, promet: 2 vagona bukovih drv.

St. 45097/28.

Razpis

Mestno načelstvo razpisuje

oddajo del za napravo ograde ob cerkvi sv. Jožeta

Navodila in pripomočki so na vpogled v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2/II. v času uradnih ur.

Pravilno opremljene ponudbe je vložiti do dne 2. septembra 1930. istotam.

Mestno načelstvo v Ljubljani, dne 23. avgusta 1930.

Mag. št. 31598/30

Razpis

Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje oddajo težaških, zidar-skih in betonskih, tesarskih in pleskarskih del za napravo ograj okrog mestne stanovanjske kolonije na Vodovodni cesti.

Pojasnila in razpisni pripomočki se dobijo med uradnimi urami pri mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2/II. — Tamkaj se tudi vlagajo pravilno opremljene ponudbe najkasneje dne 2. septembra 1930. do 11. ure dopoldne.

Mestno načelstvo v Ljubljani, dne 23. avgusta 1930.

Mag. št. 14528/30, 22082/30, 29424/30 ref. V.

Razpis

Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje oddajo:

1. naprave betonskih hodnikov na dvorišču mestne hiše Svabičeva ulica št. 15,
2. naprave vnanjih vrat pritličnih stanovanj v isti hiši,
3. izvršitev adaptacij (zidarska dela) pisarniškega prostora mestnega gospodarskega urada Mestni trg št. 27.

Pogoji in razpisani pripomočki so interesentom na vpogled v mestnem gospodarskem uradu Mestni trg št. 27 med uradnimi urami.

Pravilno opremljene ponudbe za razpisana dela vložiti je do

5. septembra 1930. do 11. ure dopoldne v mestnem gospodarskem uradu — soba št. 12.

Mestno načelstvo v Ljubljani, dne 27. avgusta 1930.

Iščemo

agilnega in sposobnega ter v mizarstvu in tovarnah po-hištvu dobro vpeljanega zastopnika

ki bi mu proti odgovarjajoči garanciji za skladišče poverili v Sloveniji samoprodajo prvovrstnih jelševih in bukovih vezanih plošč (Sperplošče) slovite znamke »Gebrac in »Detac«.

Ponudbe z obširnimi referencami naj se naslovijo na glavno zastopništvo za Jugoslavijo: »Posavina«, k. d. za trgovino in industrijo — Zagreb — Beogradska 8.

Šoferska šola

Gojko Pipenbacher Ljubljana Gospodarska cesta 12 Enomeseten kurs

Načrte in proračuni

za zgradbe izvršuju Tehnični biro „Tehna“ Ljubljana, Mestni trg 25/I. Zahtevajte poset inženjera-arhitekta

Za večno se je poslovil od nas naš zvesli tovariš in sodelavec, gospod

LOVRO SEVER

občinski svetovalec

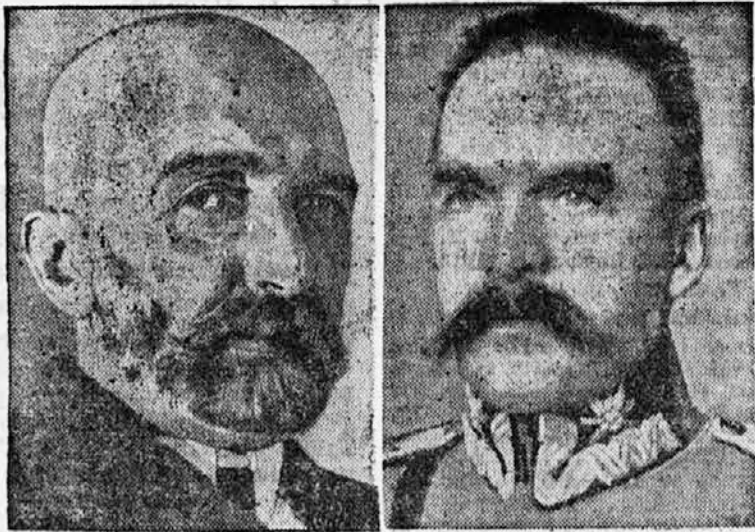
Po dolgi bolezni je odšel dne 26. avgusta 1930 k Bogu po svoje plačilo. Na poslednji poti k Sv. Juriju v Stožicah ga spremimo jutri, v petek, dne 29. avgusta 1930 ob 8. uri zjutraj.

Občina Ježica, zlasti še vas Kleče, kateri se je posvečal s folkšno ljubeznijo, si ga bo ohranila v hvaležnem spominu. Bog pa mu bodi bogat plačnik.

Ježica, 28. avgusta 1930.

Za občinski odbor:

Janez Sever, župan

Kriza na Poljskem.

Po odstopu ministrskega predsednika Bartela je sestavljal na Poljskem novo vlado polkovnik Slawek, ki se pa tudi ni mogla dolgo držati. V splošni zmešnjavi ni kazalo drugače, kakor da je vlado prevzel popularni poljski maršal Pilsudski. Za ta korak maršala Pilsudskega je bil v veliki meri merodajen govor nemškega ministra Treviranusa, iz katerega se je dalo posneti, da se Nemčija še ni odrekla reviziji svojih mej proti Poljski. Poljaki pa so odločeni, da branijo sedanjo svojo državno last proti vsakemu poskusu okrnitve. — Naša slika nam kaže maršala Pilsudskega na desni in pravkar odstopivšega ministrskega predsednika Slaweka na levi strani.

Maksim Gorkij na ruskem »hudičevem« otoku

Po poročilih ruskih sovjetskih listov je obiskal ruski pesnik Maksim Gorkij nedavno razvpiti otok Solovki, kjer živi velika naselbina ruskih kaznjencev. Otoku Solovki pravijo tudi »hudičev« otok, zaradi žalostnih in težkih razmer, ki tam vladajo. Gorkij seveda ni prišel na otok kot kaznjeneec, ampak kot častni gost ruske vlade, da se osebno prepriča o razmerah med kaznjenci. Na njegov prihod so se pripravljali že cele tedne in čistili so in pospravljali tudi najbolj zanemarjena poslopja.

Kaznjence so pošiljali vsak dan v kopalnišče, njihove stanovanjske barake pa so vse prenovili. Nekega dne pa je priplula ladja, s katero se je pripeljal Maksim Gorkij s svojim sinom in s svojo sinaho, spremljala pa jih je več uradnikov »Čeke«. Gorkij je obiskal najprej znameniti »Solovki« samostan, ki predstavlja lep kos ruske zgodovine. Samostan je bil dolga stoletja branik ruske carske moči na severu in njegovi močni zidovi so vedno uspešno kljubovali vsem sovražnim napadom.

Po obisku in pregledu samostana so priredili Gorkemu na čast veliko pojedino, po pojedini pa si je Gorkij ogledal jetniške delavnice, kjer delajo kaznjenci. Njegovi spremljevalci so mu vse pojašnjevali, toda Gorkij je molčal. Zaradi lepšega pa se je neki paznik prijazno šalil z jetniki.

Ogledali so si tudi bolnišnico, kjer je ležalo dosti jetnikov z zmrzlimi udi. Tudi pri tem obisku ni spregovoril Gorkij niti besede. Zvečer so kaznjenci priredili gledališko predstavo. Med odmorom se je Gorkij nenadoma pojavil med kaznjenci na hodniku, kjer so ga začeli kaznjenci kar obsipavati z različnimi prošnjami in mu stiskati skrivaj listke v roke. Ko pa je bil drugi odmor, so Gorkega že obdali »čeki« stic, toda on se jim je nekako izmuznil in je prejemal listke še dalje.

Naslednjega dne je obiskal Gorkij delavsko kolonijo. Tu ga je posebno mikala in zanimala velika greda cvetic. In zopet se je izmuznil svojim spremljevalcem in se začel pogovarjati z delavci. »Slabo nam gre,« so govorili, »in kar vidite tukaj, je vse Potemkinova vas.«

Nato je obiskal še kolonijo za mladoletnike. Ti so zapeli pesniku »Nočnega azila« nekaj pesmic in so mu opisovali svoje bedno življenje; večino je semkaj pripeljala lakota in neizprosni boj za vsakdanji kruh. Pripovedovanje je Gorkega ganilo do solz.

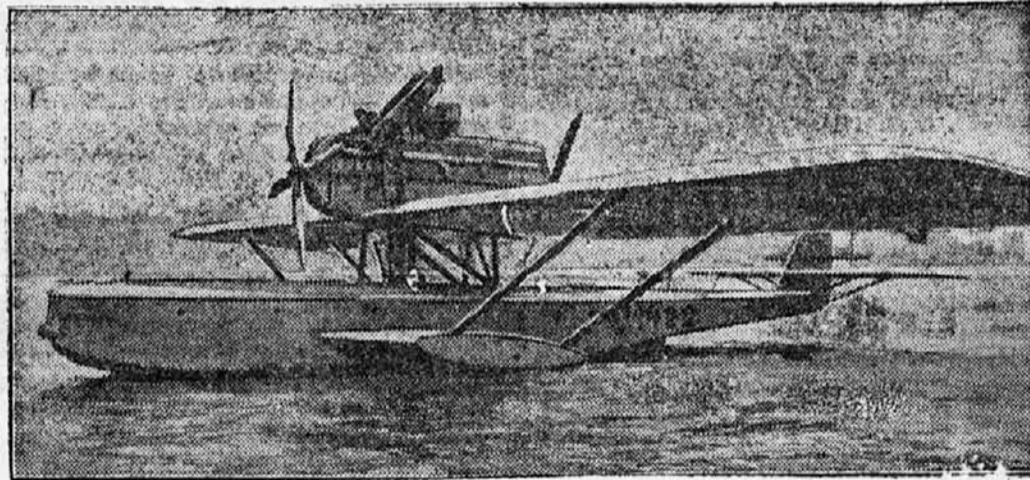
Obisk Gorkega so posneli tudi filmsko in sedaj že igrajo ta film po celi Rusiji.

Prvi nebotičnik v Franciji

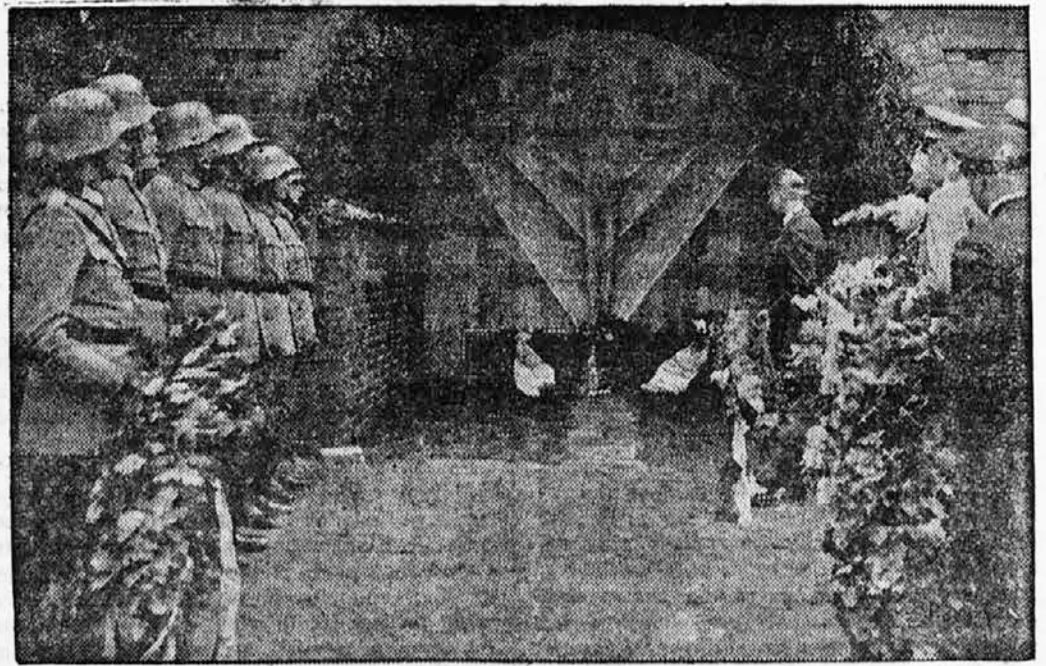
Prvi nebotičnik, ki ga bodo zgradili v Franciji, bo nova bolnišnica, ki jo nameravajo sezidati v Clichy-ju blizu Pariza. To poslopje sicer ne bo nebotičnik v američanskem pomenu besede, bo pa le imelo 12 nadstropij in bo visoko nad 40 metrov. Doslej tako visokih stavb v Franciji niso smeli graditi, ker je zakon dovoljeval v Franciji le 20 metrov visoke stavbe. Občinska uprava v Clichy-ju je zgradbo nebotičnika odobrilo šele potem, ko je bila obenem zagotovljena tudi zgradba novega štadijona in velikega kopalnišča. Nova bolnišnica bo imela 1600 postelj. Bolnišnico bodo zidali v višavo zato, da bodo drago zemljišče lahko boljše izkoristili.

65 let rudar

Nedavno je bil odlikovan z redom francoske častne legije rudar Duboisset, ali kakor ga navadno imenujejo, »očec Duboisset. Odlikovali so ga pa zaradi rekorda, ki ni samo v Franciji, ampak na vsem svetu edinstven. Duboisset je namreč 65 let delal pod zemljo kot rudar in dela še danes redno dan na dan v rudniku, čeprav je že 77 let star. Malo ljudi njegove starosti je še tako čvrstih kot je on. Ko je bil star komaj 13 let, se je prvič podal v rov v rudniku v Commentry-u, kjer je delal potem polnih 33 let. Od tam se je preselil v rudnik v Brassacles-Mines. Odkar dela v rudniku, je doživel že mnogo izprememb v rudarstvu, zlasti vedno nove stroje in izboljšanje razsvetljave in zračenja. Na njem so seveda vidne tudi mnoge praske in brazgotine, ki jih je dobil pri raznih nesrečah. Svojega mesta pa ni nikdar za-

Letalo sistema Dornier-Wal, s katerim je preletel nemški letalec von Gronau atlantski ocean.

Počastitev nemških v vojni padlih letalcev.

V spomin na zmago pri Tannenbergu so Nemci postavili velik spomenik pri Hohensteinu. V nedeljo 24. avgusta pa so posvetili še poseben del spomenika, ki so ga postavili na čast v vojni padlim letalcem. Med slovesnostjo je krožil nad zbrano ljudsko množico zrakoplov »Zeppelin«.

pustil, čeprav bi ga bil lahko, ker je na svoj poklic silno ponosen. Na dan svoje slave se je odpeljal v rov na delo tako kakor po navadi.

Nov let preko oceana.

Nemški letalec von Gronau je preletel ocean s letalom sistema Dornier-Wal od nemškega mesta ca Travemünde pa do Battle Harboura na polotoku Labradorja (Kanada). Wolfgang von Gronau je ravnatelj šole za prometno letalstvo v Warnemünde. Nedavno se je odločil za let na Irlandijo, tam pa se je odločil za nadaljevanje leta v Kanado. Po najnovejših poročilih bo od tam nadaljeval svoj let še v Newyork. Z letalom, s kakršnim je preletel von Gronau atlantski ocean, je letel nedavno tudi Amundsen na severni tečaj.

nau je ravnatelj šole za prometno letalstvo v Warnemünde. Nedavno se je odločil za let na Irlandijo, tam pa se je odločil za nadaljevanje leta v Kanado. Po najnovejših poročilih bo od tam nadaljeval svoj let še v Newyork. Z letalom, s kakršnim je preletel von Gronau atlantski ocean, je letel nedavno tudi Amundsen na severni tečaj.

Imenitni možje v kuhinji

Kako visoko so cenili kuhinjo in kuharsko umetnost na dvoru »solnčnega kralja« Ludvika XIV., dokazuje dogodek, ki se je zgodil na d.oru 1. 1671. Nekega dne je bila napovedana pojedina za 300 gostov. V poslednjem trenutku pa je opazil znameniti dvorni kuhar Vatel, da za toliko gostov ni dovolj rib. V kuhinji je nastala vsled tega silna zmešnjava in Vatel je obpaval, kajti da gostom ne bi mogel postreči z ribo, te sramote ni hotel doživeti. Od samega sramu se je zaklenil v svojo sobo in si tam porinil sabljo v telo. Deset minut kasneje pa so jezdec prinesli zaželjene ribe. Ludvik XIV. je bil silno žalosten, ko je zvedel za žalostni dogodek in je dal svojega kuharja na svečan način pokopati. Spomin na tega znamenitega kuharja pa je še dandanes ohranjen in imenujejo ga le »velikega« Vatela.

Toda ne samo vladarji, ampak tudi drugi znameniti možje so visoko cenili kuharsko umetnost. Slavni pisatelj Aleksander Dumas je prav rad in dostikrat sam kupal in njegove solate in omake niso bile nič manj znane in imenitne kot njegovi romani. Njegov je izrek, da »obseva dober kuhar vse človeško življenje s solncem«. Ko se je Aleksander Dumas postaral in obubožal, si je služil svoj kruh kot izdelovalec omak.

Vojskovodja Condé je iznašel filozofsko juho, ki se še danes imenuje po njem, kraljevski dvorni maršal Bechamel pa je sestavil omako, ki je tudi še danes jako priljubljena in splošno znana pod njegovim imenom. Filozof Moutaigne pa je napisal kuharsko knjigo z naslovom »Znanost cestec«, ki jo je imenoval veliki nemški filozof Kant najboljšo delo za človeštvo.

Po naročilu papeža Pija VI. je napisal njegov telesni kuhar Scuppi »Kuharsko knjigo za papeški dvor«, nato pa je začelo izhajati v Italiji, v Franciji in v Nemčiji vedno več kuharskih knjig ali kakor bi mi rekli »kuharice«. Nekatere od teh knjig so dandanes že silno redke in stoje zelo visoko v ceni. Knjiga že omenjenega dvornega maršala Bechamela je dosegla na javni dražbi ceno 4000 zlatih frankov.

Tudi v 19. stoletju so ljubitelji dobre kuhinje napisali znamenite »kuharice«. Najbolj znana je knjiga Brillat-Savorina »Fiziologija okusa«. Mnogo kuhinjskih receptov iz te knjige rabijo še dandanes. Brillat-Savarin pa ni bil kuhar po poklicu, ampak je bil predsednik najvišjega sodišča. Znan je njegov izrek: »Moža, ki dobre jedi ne zna ceniti, cenim prav tako malo kakor človeka, ki ne zna ceniti lepe knjige ali pa lepe godbe. Kdor ne pozna razlike med raki iz Sredozemskega morja in raki iz Severnega morja, je prav tak tič kakor tisti, ki ne razločuje navadne koračnice od Beethovnovne simfonije.«

Nekdaj so imeli na dvorih navado, da so pri raznih svečanostih nanosili na mizo silno mnogo jedil. Ta navada je bila doma tudi na kmetih — treba je pomisliti le na naše ženitovanjske pojedine na deželi, ki so trajale večših po cel teden. Na francoskem dvoru so pri neki taki svečanosti servirali 150 vrst jedi in 20 vrst vina. Bogato meščanstvo seveda za dvorom ni hotelo zaostajati. Da bi pa temu požuru napraviteli konec, so izdali več uradnih naredb, ki so določale, koliko jedil sme največ priti na mizo meščana ali pa plemenitaša, kajti to nikakor ne gre, so rekli, da bi navaden meščan imel ravno to in ravno toliko na mizi kakor njegov kralj ali pa plemič. Pri posebnih svečanostih v posameznih rodbinah je prišla policija pogledat, ali se drže ljudje teh naredb. Kogar so zalotili, da se je proti tej naredbi pregrešil, ta je moral plačati občutno globo in vse prepovedane jedi so zaplenili. Seveda se gospodje meščani teh naredb niso držali.

Ženski boj proti pisemski znamki

Minister za pošto v Zedinjenih državah dobiva že nekaj tednov silno množino ogorčenih dopisov od vseh strani Zedinjenih držav, ki mu jih pišejo in pošiljajo razna ameriška ženska društva ali pa tudi posamezne ženske. Pisma so pisana v precej krepkem tonu. Gre pa pri vsej tej stvari za odredbo gospoda ministra, ki je določil, da se mora odstraniti slika na navadni znamki (za 4 cente), ki predstavlja glavo Marte Washington, soproge Jurija Washingtona, in da se mora ta slika nadomestiti s sliko glave bivšega predsednika Zedinjenih držav Tafta. Slika glave Marte Washington je bila slika edine ženske, ki je izšla v Zedinjenih državah na pisemski znamki. Samo ob svetovni razstavi v Chikagu (v spomin 400-letnice odkritja Amerike) so izdali dve vrsti pisemskih znamk s sliko španske kraljice Izabele, a ko je bilo razstave konec, so te znamke vzeli iz prometa. Z vpeljavo nove »Taft«-znamke namesto »Washington«-znamk se pa čutijo Amerikanke v svojih patrijotičnih čustvih razžaljene in to tembolj, ker bodo kmalu slavili 200-letnico Washingtonovega rojstva. Da potolaži razžarjene ženske, bo minister izdal za isto slavnost posebne znamke s sliko Washingtonove žene.

Krožni let po Italiji.

V zvezi s krožnim letom po Evropi je priredil kraljevski italijanski letalski klub krožni let po Italiji, ki se ga udeležuje veliko število udeležencev krožnega leta po Evropi. Slika nam kaže pogumno angleško letalko Spooner-jevo, poleg nje pa stoji nemški letalec Notz, ki si je priboril drugo mesto.

Poslužujte se za oglašanje
»Jugoslovana«!

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

II. No. 14087.

Izkaz živalskih kužnih bolezní v območju Dravske banovine

po stanju z dne 25. avgusta 1930.

O p o m b a: Imena sedežev sreskih načelnikov (mestnih magistratov) so natisnjena z debelejšimi, imena občin pa z navadnimi črkami; kraji s številom zakuženih dvorcev so navedeni v oklepajih.

Vranični prisad:

Dolnja Lendava: Petišovci (Benica 1 dvorec). Ptuj: Slovenja vas (Gorečja vas 2 dvorca).

Mehurčasti izpuščaj goved:

Maribor desni breg: Rače (Rače 2 dvorca). Maribor levi breg: Sv. Peter (Hrenca 1 dvorec), Sv. Marjeta (Pesnica 3 dvorca).

Pasja steklina:

Ptuj: Trgovci (Trgovci 1 primer). Maribor mesto: Maribor 1 dvorec.

Svinjska kuga:

Kamnik: Stranje (Stovnik 1 dvorec). Kočevje: Lužarje (Mlaka 1 dvorec), Velike Lašče (Velike Lašče 1 dvorec). Konjice: Ziče (Ziče 4 dvorca). Laško: Trbovlje (Loka 4 dvorca, Gaberk 2 dvorca, Poselje 1 dvorec in Trbovlje 4 dvorca). Litija: Litija (Zgornji Log 1 dvorec), Velika vas (Vrh Sv. Križa 1 dvorec). Maribor desni breg: Poljčane (Lovnik 3 dvorca), Hrastovec (Zg. Kleče 1 dvorec). Maribor levi breg: Krčevina (Vinarska šola 1 dvorec). Vukovski dol (Vukovski dol 1 dvorec). Novo mesto: Dvor (Podgozd 1 dvorec), Toplice (Uršna sela 1 dvorec), Novo mesto, Kandija po 1 dvorec). Ptuj: Cirkovci (Dragonja vas 1 dvorec). Škofja Loka: Stara Loka (Virmaže 1 dvorec). Radovljica: Bled (Grad 5 dvorcev in Rečica 1 dvorec), Jesenice (Hrušica 2 dvorca in Plavž 4 dvorca). Ljubljana mesto: 3 dvorca.

Svinjska rdečica:

Dolnja Lendava: Izakovci (Izakovci 1 dvorec). Kamnik: Podgorje (Podgorje 1 dvorec), Mlaka (Mlaka 1 dvorec), Stranje (Stovnik 2 dvorca, Zagorica 1 dvorec), Šmartno (Buč 1 dvorec), Vodice (Vodice 2 dvorca), Kamnik (Kamnik 1 dvorec). Kočevje: Velike Lašče (Velike Lašče 1 dvorec). Kranj: Naklo (Podtabor 1 dvorec). Laško: Sv. Krištof (Sedraž in Spodnja Rečica po 1 dvorec), Loka (Račica 1 dvorec). Ljubljana okolica: Čerčuče (Čerčuče 1 dvorec), Devica Marija v Polju (Devica Marija v Polju in Spodnji Kašelj po 1 dvorec), Dol (Zaboršt 1 dvorec), Sv. Juri (Ponova vas 1 dvorec), Viš (Viš 1 dvorec). Logatec: Gornji Logatec (Gornji Logatec 2 dvorca), Hotterdarska (Ravnik 2 dvorca). Radovljica: Ovišje (Podnart 1 dvorec). Škofja Loka: Trata (Gorenja vas 1 dvorec). Šmarje pri Jelšah: Sladka gora (Požanska vas 2 dvorca), Zibika (Strtenica 2 dvorca). Ljubljana mesto: Ljubljana 1 dvorec.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 26. avgusta 1930.

Po naredbi bana vet. šef: Paulin Alojzij.

K. V. No. 209/86 1971 3-2

Razglas

o drugi pismeni ofertni licitaciji za izvršitev regulacijskih del na Muri v obmejnem pasu.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje na podstavu člena 86 do 98 zakona o drž. računovodstvu z dne 6./III. 1910. in njegovih sprememb odnosno spopolnitev za prevzem in izvršitev

regulacijskih del na Muri v obmejnem pasu drugo javno pismeno ofertno licitacijo v skrajšanem roku na dan

10. septembra 1930. ob 11. uri v prostorih tehničnega razdelka v Mariboru. (Sresko načelstvo Maribor, levi breg).

Načrti in proračuni so interesantom na razpolago med uradnimi urami v prostorih tehničnega oddelka v Ljubljani, Turjaški trg 1/II.nadstr.

Ponudbe je predložiti v obliki enotnega popusta v procentih na cene uradno odmerjenega proračuna, ki znaša 1.889.454.—dinarjev.

Zapečatenе ponudbe, opremljene s kolkom za 100 Din (priloge s kolkom za 2 Din morajo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenca na dan licitacije z označbo »Ponudba za regulacijska dela na Muri 1930/31. od ponudnika N. N.« neposredno predsedniku licitacijske komisije med 10. in 11. uro dopoldan. Na poznejše ali nepravilno opremljene ponudbe se ne bo oziralo.

Vsak ponudnik mora v ponudbi izrečno izjaviti, da v celoti pristaja na vse splošne in tehnične pogoje, ter mora položiti kavcijo: domačini 150.000 Din, tuji državljani 300.000 Din na blagajni Dravske finančne direkcije v Ljubljani bodisi v gotovini ali državnih vrednostnih papirjih, oziroma garantnih pismih, izdanih po denarnem zavodu v smislu čl. 86. zakona o drž. računovodstvu in registriranih v smislu čl. 24. pravilnika za izvrševanje določil iz oddelka »K« Pogodbe in nabave.

O položeni kavciji prejme ponudnik blagajnično položnico. To položnico, nadalje potrdilo davčnega urada o poravnavi vseh vseh davčnih plačil, ter potrdilo ministrstva za gradbo, da se sme ponudnik udeleževati javnih licitacij, je obenem z vročitvijo ponudbe predložiti predsedniku licitacijske komisije.

Pooblaščenca morajo poleg tega predložiti pooblastilo, da smejo zastopati svojo firmo pri licitaciji.

Državna uprava si pridržuje pravico, oddati razpisano delo, ne oziroma se na višino ponujene svote, oziroma vse ponudbe odkloniti brez vsake obveznosti. Vsak ponudnik mora ostati v besedi 60 (šestdeset dni) dni po licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 21. avgusta 1930.

V. No. 4074/3. 1970-3-2

Razglas o licitaciji

Ker prva, dne 12. avgusta 1930. objavljena ofertna licitacija za prevzem nekaterih del pri gradnji poslopja za kmetijsko gospodinjstvo šola v St. Juriju ob j. žel. ni uspela, razpisuje podpisana banska uprava na podlagi čl. 86 do 98 zakona o državnem računovodstvu za prevzem krovskih in kleparskih del drugo javno pismeno ofertno licitacijo s skrajšanim rokom, ki se bo vršila

v torek, dne 9. septembra 1930. ob 11. uri v pisarni tehničnega razdelka sreskega načelstva v Celju.

Popoln razglas o licitaciji glej v št. 166 »Službenih novic« z dne 24. julija 1930.

Vse potrebne podatke in pojasnila doseškega načelstva v Celju.

Kr. banska uprava Dravske banovine. Ljubljana, dne 22. avgusta 1930.

V. No. 2977/24. 1987-3-2

Razglas o licitaciji

Kr. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem dodatnih gradbenih del ter dobave in montaže strojne opreme za napravo hladilnice v splošni bolnici v Ljubljani

I. javno pismeno ofertno licitacijo

na dan 17. septembra 1930. ob 11. uri dop. v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Istotam se dobivajo med uradnimi urami potrebni podatki, pojasnila in ofertni pripomočki proti plačilu napravni stroškov.

Ponudbe naj se glase tako, da podajo v obliki popust v odstotkih (tuđi z besedami) na svote odobrenega proračuna, ki znaša Din 543.352.—.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglašene licitacije v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kr. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani, dne 25. avgusta 1930.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Preds. 447-4/29-9.

Razglas.

Ministrstvo pravde je postavilo Rupnika Leopolda, Rusa Ernesta, Pipenbacher Dušana, Plešiča Milivoja, Marca Pavla, Kyovsky Rudolfa, Dougana Iva, Peterco Franja in Perovška Martina za sodniške pripravnike.

Predsedništvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani, dne 21. avgusta 1930.

T 53/30-4. 1978

Amortizacija.

Na prošnjo Sukič Janeza, posestnika v Bokriči št. 27, se uvede postopanje v svrhu amortizacije sledečih vrednostnih papirjev, ki jih je prosilec baje izgubil, ter se njih imejitelj ozivlja, da uveljavi v teku šestih mesecev svoje pravice. Sicer bi se po poteku tega roka proglasilo, da so vrednostni papirji brez moči.

Oznamenilo vrednostnih papirjev: Hranilna knjižica Prekmurske banke d. d. prej Muraszombati Takarekpenztar, Murska Sobotna št. 5910/III-a. 259, glaseče se na ime Sukič Karol z vlogo Din 2932/10.

Okrajno sodišče v Mariboru, dne 18. avgusta 1930.

T 56/30-4. 2002

Amortizacija.

Na prošnjo Vrabič Daniela, posestnika v Sveči, se uvede postopanje v svrhu amortizacije sledečih vrednostnih papirjev, ki jih je prosilec baje izgubil, ter se njih imejitelj pozivlja, da uveljavi tekom šestih mesecev svoje pravice. Sicer bi se po preteku tega roka proglasilo, da so vrednostni papirji brez moči.

Oznamenilo vrednostnih papirjev: Vložna knjižica Mestne hranilnice v Ptujju št. 52/128 nđl. Cecilija Vrabič z vlogo Din 1745-66, št. 53/295 nđl. Terezija Vrabič z vlogo Din 1132/22, št. 54/250 nđl. Franc Vrabič z vlogo Din 268-57, vinkulirane v korist okrajnega sodišča v Ptujju.

Okrajno sodišče v Mariboru, dne 21. avgusta 1930.

T 55/30-4.

Amortizacija.

Na prošnjo Fekonja Štefice, uradnikove hčere v Mariboru, Ptujška cesta št. 5, se uvede postopanje v svrhu amortizacije sledečih vrednostnih papirjev, ki jih je prosilec baje izgubil, ter se njih imejitelj pozivlja, da uveljavi tekom šestih mesecev svoje pravice. Sicer bi se po poteku tega roka proglasilo, da so vrednostni papirji brez moči.

Oznamenilo vrednostnih papirjev: Hranilna knjižica Mestne hranilnice v Mariboru št. 15.841, glaseča se na ime Fekonja Štefica z vlogo Din 1947/47.

Okrajno sodišče v Mariboru, dne 22. avgusta 1930.

E 414/30-6. 2024

Dražbeni oklic.

Dne 12. septembra 1930. ob 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: delež do hiše, travnikov, njiv, zemljiška knjiga Sebeborci, 3/5 vl. št. 64, 6/10 vl. št. 151.

Cenilna vrednost 41972 Din 10 p; vrednost pritikline 276 Din; najmanjši ponudek 27.982 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murski Soboti, dne 26. julija 1930.

E 512/30-6. 2027

Dražbeni oklic.

Dne 19. septembra 1930. ob 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin (polovica hiše, travnikov, pašnikov in njiv): zemljiška knjiga Kaučovci, 1/6 vl. št. 8, polovica vl. št. 210; zemlj. knjiga Panovci, 1/6 vl. št. 25, 46, 73, polovica vl. št. 131.

Cenilna vrednost 8079 Din 28 p; vrednost pritikline 2362 Din 50 p; najmanjši ponudek 538 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murski Soboti, dne 2. avgusta 1930.

E 1416/29-6. 2023

Dražbeni oklic.

Dne 19. septembra 1930 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba ne-

premičnin: njiv, travnikov, gozdov in delež do hiše, zemljiška knjiga Dol. Slaveči, 2/56 vl. št. 11, 1/8 vl. št. 40, 223, 268, 3/16 vl. št. 348, 362, 1/8 vl. št. 387, 388, 423, 439, 588, 589, 593, 594, 606, 239.

Cenilna vrednost 7592 Din 15 p; najmanjši ponudek 5062 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murski Soboti, dne 26. avgusta 1930.

E 243/30-6. 2026

Dražbeni oklic.

Dne 26. septembra 1930. ob pol desetih uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: delež do gozdov, njiv in travnikov, zemljiška knjiga Zenavljje, 8/288, vl. št. 9.

Cenilna vrednost: 4.342 Din 96 p; najmanjši ponudek: 2.896 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murski Soboti, dne 8. avgusta 1930.

E 242/30-8. 2025

Dražbeni oklic.

Dne 26. septembra 1930. ob desetih uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: delež do gozdov, njiv, zemljiška knjiga Zenavljje, 8/288, vl. št. 9.

Cenilna vrednost: 4.142 Din 96 p; najmanjši ponudek: 2.762 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murski Soboti, dne 8. avgusta 1930.

E IX 1162/30-18. 2028

Dražbeni oklic.

Dne 13. oktobra 1930. ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: ad I. zemljiška knjiga Grajska vrata, vl. št. 2, ad I. zemljiška knjiga Grajska vrata, vl. št. 337, ad II. zemljiška knjiga Oresje, vl. št. 12.

Cenilna vrednost ad I. 423.358 Din, ad II. 70.790 dinarjev; vrednost pritikline ad I. 233.600 Din, ad II. 1.560 Din, katera vrednost je zapodena v gori navedeni cenilni vrednosti; najmanjši ponudek ad I. 211.679 dinarjev, ad II. 43.860 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, dne 7. avgusta 1930.

E 363/30-5. 2001

Dražbeni oklic.

Dne 23. oktobra 1930. ob desetih uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 1 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Orešnjevec, vl. št. 276, obstoječih iz stanovanjske hiše in zemljiških parcel.

Cenilna vrednost 40.642 Din 50 p; vrednost pritikline 500.— Din; najmanjši ponudek 27.095.— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Slovenski Bistrici, dne 24. julija 1930.

Proglasitev za mrtve.

2031

Okrožno sodišče v Novem mestu je uvedlo postopanje, da se proglase spodaj navedeni pogrešanci za mrtve, ker se more o njih po § 1. cesarske naredbe z dne 31. marca 1918., drž. zak. št. 128, o pogrešancu, označenem z *, pa po § 24, št. 1 obč. drž. zak. domnevati, da so umrli. Vsakdo, ki bi kaj vedel o kateremkoli teh pogrešancev, naj to sporoči sodišču ali pa skrbniku. Pogrešance same pa pozivlje sodišče, naj se zglase pri njem, ako še žive, ali naj mu dajo to kako drugače na znanje.

Ime, rojstni dan, stan in zadnje bivališče pogrešanca	Bistvene okolnosti, na katere se predlog opira	Uvedbo postopanja predlaga	Ime in bivališče skrbnika	Dan in opr. št. oklica	Oklicni rok poteče dne
Prinčič Alojz, rojen 4. decembra 1896., samski, pos. sin v Bitnji vasi, pristojen v občino Trebelno, srez Krško.	Služil v vojski na italijanski fronti pri 2. komp., 2. gorskem strelskem polku in leta 1917. zadet od granate, v Budimpešti v bolnici umrl.	Prinčič Neža, Trebelno 14.	Jare Ivan v Novem mestu.	21. 6. 1930.; T 19/30-4.	1. 3. 1931.
Banič Anton, roj. 16. januarja 1897., pos. sin v Vidmu št. 6, pristojen na Rako, srez Krško.	Odšel leta 1925. v svetovno vojsko in bil leta 1917. ujet; od takrat ni glasu.	Banič Jožeta, vžitkarica, Videm 6.	—	23. 6. 1930.; T 1/30-4.	1. 3. 1931.
Bregar Anton, roj. 21. junija 1900., posestnika sin v Hudenju 2, samski, pristojen v Rako, srez Krško.	Leta 1919. ujet in umrl na otoku Asinaro.	Bregar Alojzija, pos., Hudenje 2.	—	24. 6. 1930.; T 22/30-3.	1. 12. 1930 (dokaz smrti).
Kragelj Janez, roj. 5. decembra 1881., oženjen, hišar v Čužni vasi, obč. Trebelno, srez Krško.	Leta 1915. je odšel na gališko fronto, od koder se od oktobra 1915. ni več javil.	Kragelj Janez ml., pos., Clikava št. 20.	—	10. 8. 1930.; T 25/30-2.	1. 4. 1931.
*Virant Florijan, roj. 5. maja 1875., oženjen, posestnik v Gor. Toplicah št. 10, obč. St. Peter.	Leta 1911. je odšel v Ameriko, od koder ni od leta 1914. nobenega glasu o njem.	Virant Marija, roj. Blažič, Gor. Toplice št. 10.	—	21. 8. 1930.; T 26/30-2.	1. 9. 1931.

T 38/30-3. 2015
Uvedba postopanja za proglasitev mrtvim.

Baznik Pavel, sin Franca in Neže Baznik, roj. Strlič, rojen 24. junija 1895. v Dobrave, pristojen v Zire, srez Logatec, čevljarški pomočnik v Zireh, je leta 1915. odšel s 97. pes. polkom na rusko bojišče, kjer se je udeležil neke bitke z ruskimi kazaki v juliju 1915. Odslej ni več glasu o njem. Ker je potemtakem smatrati, da bo nastopila zakonita domneva smrti po zak. od 31. 3. 1918., št. 128 d. z., se uvede na prošnjo njegove sestre Zakelj Ivane, roj. Baznik, čevljarjeve žene v Dobrave št. 68, postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešancu poroča sodišču. Baznik Pavel se poziva, da se zglaš pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi. Po 15. 3. 1931. bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim. Deželno sodišče v Ljubljani, dne 2. avgusta 1930.

T 42/30-2. 2012
Uvedba postopanja za proglasitev mrtvim.

Celešnik Dominik, rojen dne 6. avgusta 1881. v Zg. Hotiču, okraj litijski, sin Martina in Marije, rojene Zupančič, posestnika sin v Zg. Hotiču št. 2, pristojen v občino Hotič, okraj litijski, je bil ob izbruhu vojne vpoklican k 17. pešpolku, s katerim je odšel na rusko bojišče. Početkom je parkrat pisal domov iz Karpatov, nato se pa ni več oglašil. Ker je potemtakem smatrati, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu zak. z dne 31. 3. 1918., drž. z. št. 128 in naredbe min. za pravosodje z dne 8. aprila 1918., drž. zak. št. 134, se uvede na prošnjo njegove sestre Celešnik Julije, posestnice na Vačah, postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešancu poroča sodišču. Celešnik Dominik se poziva, da se zglaš pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi. Po 15. marcu 1931. bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim. Deželno sodišče v Ljubljani, dne 23. julija 1930.

T 33/30-2. 2017
Uvedba postopanja za proglasitev mrtvim.

Erznožnik Anton, rojen 9. 1. 1878. v Žirovskem vrhu, bajtar, istotam št. 55, je odšel leta 1915. z 25. domobranskim peš. polkom 3/VIII baonom na rusko bojišče, odkoder je zadnjič pisal dne 6. 5. 1915., od tedaj pa ni o njem nobenega glasu več. Ker je potemtakem smatrati, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu § 1 zakona z dne 31. 3. 1918., Ur. št. 128, v zvezi z nar. min. pravde od 8. 4. 1918., d. z. št. 136, se uvede na prošnjo Erznožnik Frančiške, posestnika žene, Žirovski vrh št. 55 p. Žiri, postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešancu poroča sodišču. Erznožnik Anton se poziva, da se zglaš pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi. Po 15. marcu 1931. bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim. Deželno sodišče v Ljubljani, dne 6. maja 1930.

T 43/30-2. 2011
Uvedba postopanja za proglasitev mrtvim.

Korošec Franc, rojen dne 5. aprila 1891. v Toplicah št. 63, okraj litijski, sin Jožeta

in Marije, rojene Granda, sin čevljarja v Toplicah št. 63, pristojen v občino Zagorje, okraj litijski, je za časa mobilizacije leta 1914. odšel k 2. gorskemu strelskemu polku, s katerim je bil na raznih bojiščih, nazadnje je bil baje na italijanskem bojišču ujet ter se ni več oglašil. Ker je potemtakem smatrati, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu zakona z dne 31. 3. 1918., drž. zak. št. 128 in naredbe just. min. z dne 8. 4. 1918., drž. zak. št. 134, se uvede na prošnjo Brauer Helene, rojene Stražar, zasebnice v Nemčiji Castrop-Rauxel 3, Georgstrasse No. 30, Westfalen, začasno v Toplicah št. 87 pri Zagorju ob Savi, postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešancu poroča sodišču. Korošec Franc se poziva, da se zglaš pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi. Po 15. marcu 1931. bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim. Deželno sodišče v Ljubljani, dne 23. julija 1930.

T 28/30. 2010
Uvedba postopanja za proglasitev mrtvim.

Lunder Ignacij, rojen 15. julija 1896. v Stegnah, št. 18, pristojen v občino Moravče, srez Kamnik, je odšel kot vojak leta 1916. na italijansko fronto ter je od konca leta 1917. pogrešan. Ker je potemtakem smatrati, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu § 31. marca in 8. aprila 1918., št. 128 in 134 zb. d. z., se uvede na prošnjo očeta Josipa Lunder postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešancu poroča sodišču. Lunder Ignacij se poziva, da se zglaš pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi. Po 15. marcu 1931. bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim. Deželno sodišče v Ljubljani, dne 30. maja 1930.

T 30/30-2. 2019
Uvedba postopanja za proglasitev mrtvim.

Janez Mele, rojen leta 1880., posestnik v Cerknici št. 152, je odšel meseca julija leta 1914., takoj ob mobilizaciji, pod orožje. Dodeljen je bil 17. p. p. v Ljubljani. Sredi meseca avgusta 1914. je odšel na vojno v Galicijo. Pisal je samo enkrat in sicer dopisnico, po bitki pri Grodeku (v prvi polovici meseca septembra) pa se ni več oglašil. Ker je potemtakem smatrati, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu z 31. marca 1918. in 8. aprila 1918., št. 128 in 134 zb. d. z., se uvede na prošnjo žene Ivane Mele, Cerknica 152, postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešancu poroča sodišču. Janéz Mele se poziva, da se zglaš pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi. Po 15. marcu 1931. bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim. Deželno sodišče v Ljubljani, dne 22. junija 1930.

T 41/30-2. 2013
Uvedba postopanja za proglasitev mrtvim.

Osredkar Jožef, rojen dne 27. 2. 1889. na Črnem vrhu št. 23, sin Janeza in Marjane Osredkar, samski, posestnika sin na Črnem vrhu št. 23, okraj ljubljanski, pristojen na Črni vrh pri Polhovem gradu, je odrinil

leta 1915. k vojakom k 17. pešpolku, od koder je odšel na rusko fronto. Prišel je v rusko ujetništvo. Zadnjikrat je pisal 28. avgusta 1916. iz Alzcewskve-Juriewsky zavod Ekaterinaslovske gubernije. Iz ujetništva došli Buh Jernej, ki je pred petimi leti umrl na Črnem vrhu, je povedal, da je bil z Osredkarjem Jožetom skupaj v ruskem ujetništvu in da so takrat, ko je on odšel iz Rusije, Osredkarja bolele noge in oči. Od tedaj ni o njem nikakega glasu. Ker je potemtakem smatrati, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu zakona z dne 31. 3. 1918., št. 128 d. l. in naredbe min. za pravosodje z dne 8. aprila 1918. št. 1346, se uvede na prošnjo njegovega brata Osredkarja Ignaca, pos. sina na Črnem vrhu št. 23, postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešancu poroča sodišču. Osredkar Jožef se poziva, da se zglaš pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi. Po 15. marcu 1931. bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim. Deželno sodišče v Ljubljani, dne 18. julija 1930.

T 29/30. 2020
Uvedba postopanja za proglasitev mrtvim.

Padar Ivan, rojen 14. maja 1879. v Smerjenju šte. 7, pristojen v Pijavogorico, srez Ljubljana, samski, delavec, je odšel začetkom svetovne vojne s 17. pešpolkom na bojišče ter ni od konca leta 1915. glasu o njem. Ker je potemtakem smatrati, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu zakona 31. marca 1918., št. 128 oz. 136 zb. d. z., se uvede na prošnjo Ivana Padar iz Smerjenja šte. 7 postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešancu poroča sodišču. Padar Ivan se poziva, da se zglaš pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi. Po 15. marcu 1931. bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim. Deželno sodišče v Ljubljani, dne 30. maja 1930.

T 37/30-2. 2016
Uvedba postopanja za proglasitev mrtvim.

Rozman Anton, roj. leta 1884. v Utiku št. 14, pristojen v Vodice, srez Kamnik, sin pok. Janeza in Marije je odrinil kot vojak 17. p. p. v vojno leta 1914. in ni od tedaj glasu o njem. Ker je potemtakem smatrati, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu z. 31. 3. 1918., št. 128 zbd., se uvede na prošnjo brata Janeza Rozmana v Malem Mengšu št. 44 postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešancu poroča sodišču. Rozman Anton se poziva, da se zglaš pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi. Po 15. marcu 1931. bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim. Deželno sodišče v Ljubljani, dne 30. junija 1930.

T 39/30-3. 2014
Uvedba postopanja za proglasitev mrtvim.

Rozman Franc, nezakonski sin Marije Rozman, rojen 27. 9. 1875. v Zgornji Besnici, srez Kranj, pristojen v občino Lancovo srez Radovljica, oženjen, posestnik na Mošnji št. 2, je v začetku splošne mobilizacije leta 1914. kot infanterist 17. c. kr. pešpolka

odšel na rusko bojišče, kjer je zbolel za kolerom in je od tedaj pogrešan. Ker je potemtakem smatrati, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu zakona z dne 31. 3. 1918., se uvede na prošnjo njegove žene Rozman Marije, posestnika žene na Mošnji št. 2, občina Lancovo, srez Radovljica, postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešancu poroča sodišču. Rozman Franc se poziva, da se zglaš pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi. Po 31. marcu 1931. bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim. Deželno sodišče v Ljubljani, dne 5. avgusta 1930.

T 46/30. 2021
Uvedba postopanja za proglasitev mrtvim.

Skubic Janez, rojen dne 27. 12. 1899. v Plešivici št. 21, zakonski sin Blaža in Frančiške, rojene Artač, posestnika sin v Plešivici št. 21, pristojen v občino Brezovica, srez ljubljanski, je bil vpoklican leta 1917. v službovanje k 17. pešpolku in z njim odšel na italijansko bojišče, od koder se je zadnjič javil z dopisnico, datirano od dne 1. septembra 1918. Od tega časa dalje ni nikakega glasu o njem. Ker je smatrati, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu zakona z dne 31. 3. 1918., št. 128 drž. zak. in naredbe ministrstva za pravosodje z dne 8. 4. 1918., št. 134 drž. zak., se uvede na prošnjo njegove matere Skubic Frančiške, posestnice iz Plešivice št. 21, postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešancu poroča sodišču. Skubic Janez se poziva, da se zglaš pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi. Po 1. marcu 1931. bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim. Deželno sodišče v Ljubljani, dne 12. avgusta 1930.

T 31/30-2. 2018
Uvedba postopanja za proglasitev mrtvim.

Karol Zakrajšek iz Runarskega št. 17, rojen na Mramorovem št. 1 dne 27. marca 1892, pristojen v občino Bloke, je odšel dne 27. 7. 1914. kot vojak na gališko fronto in od novembra 1914. ni več glasu o njem. Ker je potemtakem smatrati, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu z. 31. 3. 1918., oz. 8. 4. 1918., št. 128 in 134 zb. d. z., se uvede na prošnjo matere Marije Zakrajšek postopanje za proglasitev mrtvim ter se izda poziv, da se o pogrešancu poroča sodišču. Pogrešani se poziva, da se zglaš pri podpisnem sodišču ali kako drugače da kako vest o sebi. Po 15. 3. 1931. bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim. Deželno sodišče v Ljubljani, dne 16. maja 1930.

Razglaš raznih uradov in oblastev
7444/II. 1962-2-2
Razpis.

>Direkcija državnega rudnika Velenje, razpisuje na dan 4. septembra 1930. ob 11. uri nabavo 1500 kg svinjske masti. Pogoj se dobe pri podpisani. Direkcija državnega rudnika Velenje, dne 21. avgusta 1930.